Project Name: Azeri
Book Name: Danial
Email: Info@korpu.org
WebSite: www.korpu.org

دانیال پیغمبرئن کئتابی

موقدّمه

«دانیال» کئتابی یهودی خالقینین بابئل و فارس ائمپراطورلوقلارینین حاکئمئیّتی آلتیندا اولدوغو دؤوردن بحث ادئر.

کئتاب ائکی اَساس حئصّه‌یه بؤلونور. ائلک حئصّه‌ده دانیال و اونونلا بئرلئکده اسئر اولان اوچ جاوان هموطنئنئن حکایتی نقل ادئلئر. اونلار تاریبا بِل باغلاییب موطئع اولماقلا دوشمنلرئنه قالئب گلئرلر. آمّا ائکئنجی حئصّه‌ده دانیالین رؤیالاری تصوئر اولونور. رمزلر شکلئنده بابئلدن باشلایاراق، بئر نِچه ائمپراطورلوغون ظوهورو و سوقوطو، ظولمکارین محو اولماسی و تاری خالقینین قَلَبه‌سی باره‌ده دانیشیلیر.

کئتابین مضمونو:

دانیال و اونون دوستلاری ۱:۱–۲۸:۶
دانیالین رؤیالاری ۱:۷–۱۳:۱۲
دؤرد حیوان ۱:۷–۲۸
قوچ و اِرکَک کِچی ۱:۸–۲۷:۹
سماوی مَلَک ۱:۱۰–۴۵:۱۱
آخیر زامان ۱:۱۲–۱۳

دانیال و اونون یولداشلاری بابئل ساراییندا

١ یـهـودا پادشـاهـی یِهویاقئمئن
پادشاهلیغینین اوچونجو ائلئنده بابئل
پادشاهی نِبوکَدنِصّر اورشلئمه هوجوم ادئب
اورانی موحاصئره‌یه آلدی. ٢ پروردئگار
یهودا پادشاهی یِهویاقئمی و تاری معبدئنئن
اشیالاریندان بئر حئصّه‌سئنی اونا تسلئم
اتدی. نِبوکَدنِصّر اونلاری شئنعار* تورپاغینا،
اؤز آللاهینین معبدئنه آپاردی و اشیالاری اؤز
آللاهینین خزئنه‌سئنه قویدو.
٣ پادشاه حرم‌ـآغالار رئیسی اَشپِنَزه امر
اتدی کی، پادشاه و اصئلزاده‌لر نسلئندن اولان
ائسرائیللی‌لرئن آراسیندان ٤ بدنلرئنده قوصور
اولمایان، یاراشیقلی، هر حئکمتده باجاریقلی،
بئلئکلی، درّاکه‌لی، سارایدا پادشاها خئدمت
اتمه‌یه باشاریلی اولان جاوانلار سِچئب
اونلارا کَلدانئلرئن دئلئنی و ادبئیّاتینی
اؤیرَتسئن. ٥ پادشاه اونلارا اؤزونون یِدئیی
یمکلردن و ائچدئیی شرابدان گونده‌لئک
یمک پایی تعیئن اتدی. اونلار گرک اوچ ائل
اونلاردا تربئیه آلیب و سونرا دا پادشاهین
خئدمتئنه گئره‌جک ائدئلر. ٦ اونلارین
آراسیندا یهودا نسلئندن اولان دانیال، خَنَنیا،
مئشائِل و عَزَریا وار ائدی. ٧ حرم‌ـآغالار
رئیسی اونلارا تزه آد قویدو: دانیالی بِلطِشَصّر،
خَنَنیانی شَدرَک، مئشائِلی مِشَک و عَزَریانی
عَبِدنِگو آدلاندیردی.
٨ دانیال قرارا آلدی کی، پادشاهین یِدئیی
یمکلرله و ائچدئیی شرابلا اؤزونو نجئس
اتمه‌سئن. بونا گؤره ده حرم‌ـآغالار رئیسئندن
ائسته‌دی کی، اونا اؤزونو نجئس اتمه‌مه‌سئنه
اجازه ورسئن. ٩ تاری حرم‌ـآغالار رئیسئنئن
گؤزونده دانیالا لوطف و شَفقَت قازاندیردی.
١٠ حرم‌ـآغالار رئیسی دانیالا ددی: «سئزئن
یِئیب‌ـائچدئیئنئزی تعیئن ادن آغام پادشاهدان
قورخورام. نه اوچون او سئزئن اوزونوزو،
هَم‌یاشیدینیز اولان جاوانلارین اوزوندن
سولغون گؤرسون؟ سئز بونونلا پادشاهین
یانیندا منئم باشیمی بلایا سالارسینیز.»
١١ دانیال حرم‌ـآغالار رئیسئنئن اؤزو، خَنَنیا،
مئشائِل و عَزَریانین اوستونه قویدوغو مأمورا
ددی: ١٢ «گل، قوللارینی اون گون عرضئنده
ائمتاحان ات. قوی بئزه یمک اوچون گؤیَرتی،
ائچمک اوچون سو ورسئنلر. ١٣ سونرا دا
سنئن حوضوروندا هم بئزئم اوزوموزه، هم
ده پادشاه یمکلرئندن یئیَن جاوانلارین اوزونه
باخسینلار. بونو گؤرَندن سونرا قوللارینلا
گؤردویونوزه موطابئق عمل ادئن.» ١٤ مأمور
بو مطلبده جاوانلارین سؤزونه قولاق
آسدی و اونلاری اون گون ائمتاحان اتدی.
١٥ اون گون سونرا اونلارین سئماسی پادشاه
یمکلرئندن یئیَن بوتون باشقا جاوانلارین
سئماسیندان داها گؤزل گؤروندو و اونلار
بدنجه داها دولغون ائدئلر. ١٦ او واخت مأمور
جاوانلارین یِمه‌یئنی و ائچه‌جکلری شرابی
گؤتوروب اونلارا گؤیَرتی ورمه‌یه داوام وردی.
١٧ تاری بو دؤرد جاوانا هر جور ادبئیّاتی و
حئکمت اؤیرنمَک اوچون بئلئک و درّاکه وردی.
دانیالدا بو معرئفت وار ائدی کی، هر جور
رؤیالاری و یوخولاری یوزسون. ١٨ اونلارین
گتئرئلمه‌سی اوچون پادشاهین امر اتدئیی
گون چاتاندا، حرم‌ـآغالار رئیسی اونلاری
نِبوکَدنِصّرئن حوضورونا گتئردی. ١٩ پادشاه
اونلارلا دانیشدی و هامینین آراسیندا دانیال،
خَنَنیا، مئشائِل و عَزَریا کئمئسی تاپیلمادی.
بونا گؤره ده اونلار پادشاهین حوضوروندا
خئدمته قویولدولار. ٢٠ پادشاه اونلاردان هر
جور حئکمت و معرئفت باره‌ده سوروشاندا
گؤردو کی، بونلار بوتون اؤلکه‌سئنده‌کی

١:٢ شئنعار بابئل اؤلکه‌سئنئن باشقا آدی‌دیر.

سِحربازلارین و اووسونچولارین هامیسیندان
اون قات اوستوندورلر. ۲۱ دانیال پادشاه
کوروشون حؤکمدارلیغینین بئرئنجی ائلئنه قدر
اورادا قالدی.

نِبوکَدنِصّرئن یوخوسو

۲ نِبوکَدنِصّر پادشاهلیغینین ائکئنجی
ائلئنده بئر یوخو گؤردو، روحو پرئشان
اولدو و یوخوسو قاچدی. ۲ پادشاه امر اتدی
کی، اونون یانینا سِحربازلار، اووسونچولار،
جادوگرلر و مونجّئملر چاغیریلسین، اِله کی،
پادشاهین یوخوسونو اونا دسئنلر. اونلار گلئب
پادشاهین حوضورونـدا دایاندیلار. ۳ پادشاه
اونلارا ددی: «بئر یوخو گؤرموشم و روحوم
پرئشاندیر کی، بئلئم بو یوخونون معناسی
نه‌دئر.» ۴ مونجّئملر آرامی دئلئنده پادشاها
ددئلر:* «پادشاه صاغ اولسون، یوخونو بو
قوللارینا دانیش، بئز اونون تعبئرئنی دئیه‌رئک.»
۵ پادشاه مونجّئملره جاواب وردی: «من بله
قرارا گلمئشم: اگر سئز منه هم یوخونو، هم
ده اونون تعبئرئنی دِمیه‌سئنئز، پارچا-پارچا
ادئله‌جکسئنئز، اِولرئنئز ده وئران ادئله‌جک.
۶ آمّا اگر یوخونو و اونون تعبئرئنی دئیه‌سئنئز،
مندن هدئیّه‌لر، پاداشلار و بؤیوک حؤرمت
آلاجاقسینیز. ائندی منه یوخونو و اونون
تعبئرئنی بئلدئرئن.» ۷ اونلار گئنه جاواب
وردئلر: «قوی پادشاه یوخونو بو قوللارینا
دانیشسین، بئز ده اونون تعبئرئنی دئیه‌رئک.»
۸ پادشاه جاواب وردی: «یقئن بئلئرم کی،
سئز واخت قازانماق ائسته‌یئرسئنئز، چونکی
گؤرورسونوز کی، منئم قراریم قطعی‌دئر.
۹ اگر یوخونو منه دِمیه‌سئنئز، سئزئن اوچون
فقط بئر جزا اولاجاق. سئز سؤزله‌شئبسئنئز
کی، وضعئیّتئن دَیئشئلمه‌یئنه‌جک منه یالان
و اویدورما سؤزلر دئیه‌سئنئز. ائندی منه
یوخونو بئلدئرئن. اونـدا بئله‌رم کی، سئز اونو
یوزا بئلرسئنئز.» ۱۰ مونجّئملر پادشاها جاواب
وردئلر: «یِر اوزونده پادشاهین طلبئنی یرئنه
یتئره بئلَن آدام یوخدور. هچ پادشاه، نه قدر
عظمتلی و قودرتلی اولسا دا، بله بئر شیی هچ
سِحربازدان، اووسونچودان و یا مونجّئمدن
ائستمه‌یئب. ۱۱ پادشاهین ائسته‌دئیی شی اِله
چتئندئر کی، آللاهلاردان باشقا هچ کس بونو
پادشاها آشکار اده بئلمز. اونلارین دا مسکنی
ائنسانلار آراسیندا دئیل.» ۱۲ پادشاه بو سؤزه
گؤره قضبله‌نئب چوخ حئرصلَندی و امر
اتدی کی، بابئلئن بوتون حئکمتلی‌لرئنی محو
اتسئنلر. ۱۳ بله‌جه حئکمتلی‌لری اؤلدورمک
باره‌ده امر چیخدی؛ و اونلار دانیال و اونون
یولداشلارینی آختاردیلار کی، اؤلدورسونلر.
۱۴ او زامان دانیال کشئکچئلر رئیسی
آریوکلا کی، بابئلئن حئکمتلی‌لرئنی اؤلدورمیه
گتمئشدی، حئکمت و بصئرتله دانیشدی.
۱۵ او، پادشاهین حَربی رئیسی آریوکدان
سوروشدو: «نئیه پادشاه بله بئر عاجئل
امر ورئب؟» او واخت آریوک آحوالاتی
دانیالا دانیشدی. ۱۶ دانیال ائچه‌ری گئرئب
پادشاهدان خاهئش اتدی کی، یوخونون
تعبئرئنی پادشاها بئلدئرمک اوچون اونا واخت
ورسئن.
۱۷ دانیال اؤز اِوئنه قاییدیب آحوالاتی
دوستلاری خَنَنیا، مئشائِل و عَزَریایا دانیشدی
۱۸ و اونلارا ددی کی، بو سئرّ باره‌ده گؤیلرئن
تاریسیندان مرحمت ائسته‌سئنلر و دانیالّلا
اونون یولداشلاری باشقا بابئل حئکمتلی‌لری
ائله بئرلئکده محو اولماسینلار. ۱۹ او زامان بو
سئرّ دانیالا گجه گلن رؤیادا آشکار اولدو. او
واخت دانیال گؤیلرئن تاریسینا شوکور اتدی.
۲۰ دانیال ددی: «تارینین آدی ابدن ابده‌جک
موبارک اولسون! چونکی حئکمت و قودرت

۴:۲ ۲:۴–۷:۲۸ قدر، متن آرامی دئلئنده یازیلمیشدیر کی، بابئلده او دؤورون رسمی دئلی ائدی.

اونوندور. ۲۱ واختی و دؤورو دَیئشدئرَن اودور.
او، پادشاهلاری تختدن سالار و تخته قویار،
حئکمتلی‌لره حئکمت، عاقئل‌لره عاغیل وِرَر.
۲۲ درئن و گئزلی سئرّلری او آچار، قارانلیقدا
قالانی او بئلر. ائشیق اونونلا ساکئندئر. ۲۳ ای
آتالاریمین تاریسی، سنه شوکور و حمد
اولسون کی، منه حئکمت و قودرت وردئن،
ائندی سندن ائسته‌دئیئمئز شیئی منه آشکار
اتدئن. بله‌جه پادشاهین مَسَله‌سئنی بئزه
بئلدئردئن.»

دانیالین یوخونو یوزماسی

۲۴ بله‌جه دانیال آریوکون یانینا کی، پادشاه
اونو بابئلئن حئکمتلی‌لرئنی اؤلدورمک اوچون
تعیئن اتمئشدی، گلئب اونا ددی: «بابئلئن
حئکمتلی‌لرئنی اؤلدورمه. منی پادشاهین
یانینا آپار، اونا یوخوسونون معناسینی
بئلدئره‌رم.» ۲۵ او واخت آریوک دانیالی
تَله‌سئک پادشاهین یانینا گتئرئب اونا ددی:
«من اسئر اولونموش یهودالی‌لار آراسیندان
بئر آدام تاپمیشام کی، پادشاهین یوخوسونو
تعبئر اده بئلر.» ۲۶ پادشاه، بِلطِشَصّر آدلانان
دانیالدان سوروشدو: «آیا قادئرسن کی،
گؤردویوم یوخونو و اونون تعبئرئنی منه
دئیه‌سن؟» ۲۷ دانیال پادشاها جاواب وردی:
«پادشاهین سوروشدوغو سئرّی حئکمتلی‌لر،
اووسونچولار، سِحربازلار و فالچیلار اونا آچا
بئلمزلر. ۲۸ آنجاق گؤیلرده سئرّلری آچان بئر
تاری وار و گله‌جکده نه اولاجاغینی پادشاه
نِبوکَدنِصّره او بئلدئرئب. یاتارکن گؤردویون
یوخو و رؤیالار بله‌دئر:
۲۹ ای پادشاه، سن اؤز یاتاغیندا اولارکن
بو فئکئرلر گلدی کی، بوندان سونرا نه
اولاجاق؟ سئرّلری آچان دا نه اولاجاغینی
سنه گؤرستدی. ۳۰ منه بو سئرّ اونون اوچون
آچیلمادی کی، گویا باشقا آداملاردان داها
چوخ حئکمتئم وار. آنجاق بونون اوچون
کی، یوخو پادشاها بئلدئرئلسئن و سن ده اؤز
اوره‌یئنئن دوشونجه‌لرئنی بئله‌سن.
۳۱ ای پادشاه، سن یوخودا بؤیوک بئر
موجسّمه گؤروبسن. چوخ بؤیوک و چوخ
عظمتلی اولان بو موجسّمه، سنئن قاباغیندا
دوردو. اونون گؤرونوشو قورخولو ائدی. ۳۲ بو
موجسّمه‌نئن باشی خالئص قیزیلدان،
سئنه‌سی و قول‌لاری گوموشدن، قارنی و
بودلاری دا بورونجدن ائدی. ۳۳ بالدیرلاری
دمئردن، آیاقلارینین بئر حئصّه‌سی دمئردن،
بئر حئصّه‌سی ده گئلدن ائدی. ۳۴ سن باخارکن،
اَل دَیمه‌دن بئر داش یِرئندن قوپاریلدی،
موجسّمه‌نئن دمئر و گئل آیاقلاریندان ووروب
اونلاری تئکه‌ـتئکه اتدی. ۳۵ او زامان دمئر،
گئل، بورونج، گوموش و قیزیل بئرلئکده
پارچالاندی و یای خرمنلرئنده‌کی سامان
چؤپو کئمی سوورولدو. کولَک اونلاری
آپاردی و اونلاردان اثر‌ـعلامت قالمادی.
لاکئن موجسّمه‌نی داغیدان داش، بؤیوک بئر
داغ اولدو و بوتون دونیانی توتدو.
۳۶ یوخو بو ائدی. ائندی اونون تعبئرئنی
پادشاها دئیه‌رئک. ۳۷ ای پادشاه، سن
شاهَنشاهسان. گؤیلرئن تاریسی پادشاهلیغی،
قووّتی، قودرتی و عئزّتی سنه ورئب.
۳۸ او هر یرده یاشایان بشر اؤولادلارینی،
چؤلون حیوانلارینی و گؤیون قوشلارینی
سنئن ائختئیارینا ورمکله، سنی اونلارا
حؤکمدار ادئب. قیزیلدان اولان باش سنسن!
۳۹ سندن سونرا سندن آشاغی مرتبه‌ده اولان
باشقا پادشاهلیق ظوهور اده‌جک. اوندان
سونرا دا بورونجدن اولان، بوتون دونیایا
حؤکمرانلیق ادن اوچونجو بئر پادشاهلیق
اولاجاق. ۴۰ دؤردونجو پادشاهلیق دا دمئر
کئمی مؤحکم اولاجاق، نجه دمئر هر شیی
اَزئب قیرار، او دا بوتون باشقالارینی، هر
شیی قیران دمئر کئمی اَزئب قیراجاق.
۴۱ آیاقلارین و بارماقلارین بئر حئصّه‌سئنئن

کوزه‌گر گئلئندن، بئر حئصّه‌سئنئن ده دمئردن
اولدوغونو گؤرمه‌یئنئن معناسی بودور کی،
او بؤلونموش پادشاهلیق اولاجاق. اوندا بئر
قدر دمئر مؤحکملئیی قالاجاق، نجه کی سن
دمئری کوزه‌گر گئلی ائله قاریشیق گؤروبسن.
۴۲ آیاق بارماقلارینین بئر حئصّه‌سی دمئردن،
بئر حئصّه‌سی گئلدن اولدوغو کئمی، بو
پادشاهلیغینین دا بئر حئصّه‌سی مؤحکم، بئر
حئصّه‌سی ضعئف اولاجاق. ۴۳ دمئری کوزه‌گر
گئلی ائله قاریشیق گؤردویونون معناسی بودور
کی، اونلار اِولَنمک واسئطه‌سی‌ائله بئربئرلری
ائله قاریشاجاقلار*، لاکئن دمئر گئل‌له
بئرلَشمه‌دئیی کئمی، اونلار دا بئربئرلری ائله
بئرلَشمیه‌جکلر.
۴۴ او پادشاهلارین دؤورونده گؤیلرئن
تاریسی هچ واخت داغیلمایان بئر پادشاهلیق
قوراجاق و بو پادشاهلیق باشقا خالقین اَلئنه
کچمیه‌جک. او بوتون اوّلکی پادشاهلیقلاری
اَزئب داغیداجاق، و اؤزو ابدی قالاجاق.
۴۵ سن گؤردون کی، داغدان بئر داش اَل
دَیمه‌دن قوپاریلدی، دمئری، بورونجو، گئلی،
گوموشو و قیزیلی تئکه-تئکه اتدی. بله‌جه
بؤیوک تاری بوندان سونرا نه اولاجاغینی
پادشاها بئلدئرئب. بو یوخو دوغرودور و
اونون تعبئری ده ائنانمالی‌دیر.»
۴۶ او زامان پادشاه نِبوکَدنِصّر اوزو اوسته
دوشوب دانیالا سجده اتدی و امر اتدی
کی، اونون اوچون تقدئم گتئرئب بوخور
یاندیرسینلار. ۴۷ پادشاه دانیالا ددی: «ائندی
کی، سن بو سئرّی آچا بئلدئن، حقئقتن،
سئزئن تارینیز، آللاهلارین تاریسی و
پادشاهلارین آغاسی‌دیر، سئرّلری آچان دا
اودور.» ۴۸ بوندان سونرا پادشاه دانیالی اوجا
وظئفه‌یه قویدو و اونا چوخ قئیمتلی هدئیّه‌لر
وردی. اونو بابئل وئلایتئنئن باشچیسی و
بوتون بابئلئن حئکمتلی‌لرئنئن باش رئیسی
تعیئن اتدی. ۴۹ دانیال پادشاهدان خاهئش
اتدی و او دا شَدرَکی، مِشَکی و عَبِدنِگونو
بابئل وئلایتئنه مأمور قویدو. لاکئن دانیال
پادشاهین سارایئندا قالدی.

قیزیل بوت و اودلو کوره

۳ پادشاه نِبوکَدنِصّر بئر قیزیل موجسّمه
دوزَلتدی. اونون بویو آلتمیش قول‌آچ*،
اِنی آلتی قول‌آچ* ائدی. اونو بابئل وئلایتئنده
اولان دورا اوواسیندا قویدو. ۲ سونرا پادشاه
نِبوکَدنِصّر خبر گؤندَردی کی، ساتراپلاری،
قاییم‌مقاملاری، والئلری، موشاوئرلری،
خزئنه‌دارلاری، حاکئملری، وکئل‌لری، خولاصه،
بوتون وئلایتلرئن مأمورلارینی ییغسینلار و
قویدوغو موجسّمه‌نئن وقف اتمه مراسئمئنه
گلسئنلر. ۳ او زامان ساتراپلار، قاییم‌مقاملار،
والئلر، موشاوئرلر، خزئنه‌دارلار، حاکئملر،
وکئللر، خولاصه، بوتون وئلایتلرئن مأمورلاری
پادشاه نِبوکَدنِصّرئن قویدوغو موجسّمه‌نئن
وقف اتمه مراسئمئنه ییغیلدیلار. اونلار
نِبوکَدنِصّرئن قویدوغو موجسّمه‌نئن قاباغیندا
دوردولار. ۴ جارچی اوجادان اعلان اتدی:
«ای خالقلار، مئلّتلر و دئل‌لر، سئزه امر اولونور
کی، ۵ بوینوز، نی، طنبور، چنگ، آرفا، بالابان
و هر جور موسئقی آلَتلرئنئن سَسئنی اشئدن
واخت، یِره اَیئلئب پادشاه نِبوکَدنِصّرئن
قویدوغو قیزیل موجسّمه‌یه سجده ادەسئنئز.
۶ کئم یِره اَیئلئب سجده اتمه‌سه، او ساعات
آلوولانان اود کوره‌سئنه آتیلاجاق.» ۷ بله‌جه،
بوتون خالقلارا، مئلّتلره و دئل‌لره منصوب

۲:۴۳ حرفی ترجومه «اونلار ائنسان توخومو ائله بئربئرلری ائله قاریشاجاقلار.»
۳:۱ تقرئبن ۲۷ متر
۳:۱ تقرئبن ۲/۷ متر

آداملار بوینوز، نی، طنبور، چنگ، آرفا و هر
جور موسئقی آلَتلرئنئن سَسئنی اشئدن زامان
یِره اَیئلئب پادشاه نِبوکَدنِصّرئن قویدوغو
قیزیل موجسّمه‌یه سجده اتدئلر.
۸ اِله بو واخت بعضی کَلدانئلر یهودئلرئن
ضئدّئنه ائتّئهام ووردولار. ۹ اونلار پادشاه
نِبوکَدنِصّره ددئلر: «قوی پادشاه همئشه صاغ
اولسون، ۱۰ سن امر ادئبسن کی، بوینوز، نی،
طنبور، چنگ، آرفا، بالابان و هر جور موسئقی
آلَتلرئنئن سَسئنی اشئدن هر کس یِره اَیئلئب
قیزیل موجسّمه‌یه سجده اتسئن. ۱۱ کئم
یِره اَیئلئب سجده اتمه‌سه، آلوولانان اود
کوره‌سئنه آتیلاجاق. ۱۲ سنئن بابئل وئلایتئنه
مأمور قویدوغون شَدرَک، مِشَک و عَبِدنِگو
آدلی یهودئلر وار. ای پادشاه، بو آداملار
سنی سایماییبلار، سنئن آللاهلارینا خئدمت
اتمه‌یئرلر و قویدوغون قیزیل موجسّمه‌یه ده
سجده اتمئرلر.»
۱۳ او زامان نِبوکَدنِصّر آلوولانان قضبله
امر اتدی کی، شَدرَکی، مِشَکی و عَبِدنِگونو
گتئرسئنلر. بو آداملار پادشاهین حوضورونا
گتئرئلدی. ۱۴ نِبوکَدنِصّر اونلارا ددی: «ای
شَدرَک، مِشَک و عَبِدنِگو، بو دوغرودور کی،
سئز منئم آللاهلاریما قوللوق اتمئرسئنئز؟
منئم قویدوغوم قیزیل موجسّمه‌یه سجده
اتمئرسئنئز؟ ۱۵ یاخشی اولار کی، ائندی
بوینوز، نی، طنبور، چنگ، آرفا، بالابان و هر
جور موسئقی آلَتلرئنئن سَسئنی اشئدن زامان
یِره اَیئلئب دوزَلتدئیئم موجسّمه‌یه سجده
اده‌سئنئز. اگر سجده اتمیه‌سئنئز، او ساعات
آلوولانان اود کوره‌سئنه آتیلاجاقسینیز. او
زامان سئزی هانسی تاری منئم اَلئمدن قورتارا
بئلر؟» ۱۶ شَدرَک، مِشَک و عَبِدنِگو پادشاها
جاواب وردئلر: «ای نِبوکَدنِصّر، بئزئم بو ائش
اوچون سنئن قاباغیندا اؤزوموزدن مودافئعه
اتمه‌یئمئزه احتئیاج یوخدور. ۱۷ اگر بله اولسا،
قوللوق اتدئیئمئز تاریمیز قادئردئر کی، بئزی
آلوولانان اود کوره‌سئندن خئلاص اتسئن و
او بئزی سنئن اَلئندن قورتاراجاق، ای پادشاه.
۱۸ آمّا اگر اتمه‌سه ده، سنه معلوم اولسون کی،
ای پادشاه، بئز سنئن آللاهلارینا قوللوق ادن
دیئلئک و سنئن قویدوغون قیزیل موجسّمه‌یه
ده سجده اتمیه‌جیئک.»
۱۹ او زامان نِبوکَدنِصّر بَرک قضبلَندی و
شَدرَکئن، مِشَکئن، و عَبِدنِگونون ضئدّئنه
سئماسی دَیئشئلدی. او امر اتدی کی، اود
کوره‌سئنی عادتن قیزدیردیقلاریندان یدّی دفه
آرتیق قیزدیرسینلار. ۲۰ قوشونونون گوجلو
عسگرلرئنه امر اتدی کی، شَدرَکئن، مِشَکئن
و عَبِدنِگونون اَل-قولونو باغلاییب اونلاری
آلوولانان اود کوره‌سئنه آتسینلار. ۲۱ او واخت
بو آداملارین اَل-قولونو باغلادیلار و اَیئنلرئنده
شالوار، جوبّه، عمّامه و باشقا پالتارلاری ائله
آلوولانان اود کوره‌سئنه آتدیلار. ۲۲ پادشاهین
امری عاجئل اولدوغونا گؤره، اود کوره‌سی
ده حدّئندن آرتیق قیزدیریلدیغی اوچون، اود
آلووسو شَدرَکی، مِشَکی و عَبِدنِگونو اودا
آتان آداملاری قاپیب اؤلدوردو. ۲۳ بو اوچ
نفر-شَدرَک، مِشَک و عَبِدنِگو دا اَل-قوللاری
باغلانمیش حالدا آلوولانان اود کوره‌سئنئن
ائچئنه ییخیلدیلار.
۲۴ او زامان پادشاه نِبوکَدنِصّر حیرته گلئب
تَله‌سئک آیاغا قالخدی و اؤز موشاوئرلرئنه
ددی: «مگر بئز اوچ نفر اَل-قولو باغلانمیش
آدامی اودا آتمادیق؟» اونلار جاوابیندا پادشاها
ددی: «دوغرودور، ای پادشاه!» ۲۵ او ددی:
«باخ، من اودون ائچئنده اَل-قولو آچیق دؤرد
نفرئن گزدئیئنی گؤرورَم و اونلارا هچ نه
اولمور. اونلاردان دؤردونجوسو آللاهلارین
اوغلونا بَنزه‌یئر.» ۲۶ او زامان نِبوکَدنِصّر
آلوولانان اود کوره‌سئنئن قاپیسینا یاخینلاشدی
و سَسله‌یئب ددی: «ای اوجالاردا اولان
تارینین قوللاری شَدرَک، مِشَک و عَبِدنِگو!
چیخین و بورایا گلئن.» او واخت شَدرَک،

KÖPRÜ Building Bridges with the Word

مِشَک و عَبدِنگو اودون ائچئندن چیخدیلار.
۲۷اطرافا ییغیلمیش ساتراپلار، امئرلر، والئلر
و پادشاهین موشاوئرلری گؤردولر کی، اود بو
آداملارین بدنئنه هچ بئر ضرر وورماییب: نه
اونلارین ساچلاری یانمیش، نه ده پالتارلاری
دَیئشمئشدی، حتّا اودون حئسّی ده اونلارا
اوتورمامیشدی.
۲۸او واخت نِبوکَدنِصّر ددی: «شَدرَکئن،
مِشَکئن و عَبدِنگونون تاریسینا شوکور اولسون
کی، اؤز مَلەیئنی گؤندَرئب اونا بِل باغلایان
قوللارینی خئلاص اتدی. اونلار پادشاهین
امرئنه ضئدّ چیخیب حاضیر اولدولار کی،
جانلاریندان کچسئنلر، لاکئن اؤزلرئنئن
تاریسیندان باشقا بئر آللاها قوللوق و یا
سجده اتمەسئنلر. ۲۹بونا گؤره من بله فرمان
ورئرم: هر خالقا، مئلّته، و دئله عایید اولان
هر کس کی، شَدرَکئن، مِشَکئن و عَبدِنگونون
تاریسینا کوفر دئیه، تئکه-تئکه اولوناجاقدیر
و اونلارین اِولری زئبئل‌لئیه چِورئله‌جک.
چونکی بو جور خئلاص اتمیه قادئر اولان
باشقا بئر تاری یوخدور.» ۳۰او زامان پادشاه
بابئل وئلایتئنده شَدرَکئن، مِشَکئن و عَبدِنگونون
منصبلرئنی اوجالتدی.
۴ پادشاه نِبوکَدنِصّر بوتون دونیادا
یاشایان خالقلارا، مئلّتلره و دئل‌لره
منصوب آداملارا اعلان اتدی: «باریشینیز بول
اولسون! ۲مصلحت بئلدئم کی، اوجالاردا
اولان تارینین منئم اوچون اتدئیی علامتلری و
مؤجوزه‌لری سئزه اعلان اِدئم. ۳اونون علامتلری
نجه ده بؤیوکدور، اونون مؤجوزه‌لری نجه
ده قودرتلی‌دئر! اونون پادشاهلیغی ابدی
پادشاهلیقدیر، اونون حؤکمرانلیغی نسئلدن
نسله داوام ادئر.»

نِبوکَدنِصّرئن ائکئنجی یوخوسو

۴من نِبوکَدنِصّر اؤز اِوئمده-سارایيمدا راحات
و ناز-نعمت ائچئنده یاشاییردیم. ۵لاکئن بئر
یوخو گؤردوم کی، منی قورخوتدو. یاتارکن
دوشونجه‌لرئم و گؤردویوم رؤیالار منی
اورکوتدو. ۶اونا گؤره ده امر اتدئم کی، یوخونو
یوزماق اوچون بوتون بابئل حئکمتلی‌لرئنی
حوضوروما چاغیرسینلار. ۷او واخت
سحربازلار، اووسونچولار، مونجّئملر و فالچیلار
گلدئلر. من یوخومو دانیشدیم، لاکئن اونلار
یوخونو منه یوزا بئلمه‌دئلر. ۸نهایت،
آللاهیمین آدیندا گلن بِلطِشَصّر آدلانان و
موقدّس آللاهلارین روحونا مالئک اولان
دانیال حوضوروما گلدی. من یوخومو اونا
دانیشاراق ددئم:
۹«ای سحربازلارین لاپ بؤیوکو بِلطِشَصّر!
بئلئرم کی، سنده موقدّس آللاهلارین روحو
وار و سنئن اوچون هر هانسی بئر سئرّی
آچماق چتئن دیئل. ائندی یوخودا گؤردویوم
رؤیالاری و اونلارین تعبئرئنی منه دِه.
۱۰یاتارکن بله یوخو گؤرموشدوم: دونیانین
اورتاسیندا چوخ اوجا بئر آغاج وار ائدی.
۱۱آغاج او قدر بؤیودو و مؤحکملَندی کی،
باشی گؤیلره چاتدی. او، دونیانین هر
طرفئندن گؤرونوردو. ۱۲اونون گؤزل یارپاقلاری
و چوخلو میوه‌لری وار ائدی، اوستونده هر
کس اوچون یمک وار ائدی. آغاجین آلتیندا
چؤل حیوانلاری کؤلگه تاپیردیلار، بوداقلاریندا
پِرئن قوشلاری یووا سالیردیلار و بوتون
جانلی مخلوقلار اوندان یمک پیئردئلر.
۱۳یاتارکن یوخومدا گؤردوم کی، گؤیلردن
نظارت ادن موقدّس بئر ملک اِندی. ۱۴او
اوجادان اعلان ادئب ددی: ”بو آغاجی
گسئن، بوداقلارینی یارین، یارپاقلاری یولون
و میوه‌سئنی سَپه‌لەیئن. قوی حیوانلار اونون
آلتیندان، قوشلار دا بوداقلاریندان قاچسین.
۱۵لاکئن کؤتویو ائله کؤکلرئنی دمئر و بورونجله
چَنبَرله‌یئب توریاغین ائچئنده، چؤل اوتلاری
آراسیندا ساخلایین. قوی او، گؤیلرئن شِحی
ائله ائسلانسین و حیوانلارلا بئرلئکده پِرئن

KORPU Building Bridges with the Word

اوتو ائله یمک ورئلسئن. ۱۶ قوی ائنسان آغلی
اوندان آلینسین و اونا حیوان آغلی ورئلسئن.
قوی یدّی زامان* کِچَنه قدر بله قالسین.
۱۷ نظارت ادن ملکلر بله امر ادئب، موقدّس
ملکلر بله قرارا گلئب کی، ائندی یاشایانلار
بونو بئلسئنلر: ائنسان پادشاهلیقلاری
اوستونده اوجالاردا اولان تاری حؤکمرانلیق
ادئر، پادشاهلیغی کئمه ائسته‌یئر، اونا ورئر و
ائنسانلار آراسیندا لاپ آشاغی اولانی اونلارا
باشچی قویور."

۱۸ من پادشاه نِبوگَدنِصّر بله بئر یوخو گؤردوم.
ای بِلطِشَصّر، سن بو یوخونو تعبئر ات،
چونکی پادشاهلیغیمین حکئم آداملاریندان
هچ بئری بو یوخونون معناسینی منه بئلدئره
بئلمئر. آمّا سن بونو اده بئلرسن، چونکی
سنده موقدّس آللاهلارین روحو وار.»

دانیالین یوخونو یوزماسی

۱۹ او زامان بِلطِشَصّر آدلانان دانیال بئر
مودّت حیرت ائچئنده قالدی و فئکئرلری
اونو واهئمه‌یه سالدی. پادشاه اونا بله ددی:
«ای بِلطِشَصّر، قویما بو یوخو و اونون
تعبئری سنی واهئمه‌یه سالماسین.» بِلطِشَصّر
جاواب وردی: «ای آغام، قوی بو یوخو
سندن نئفرت ادنلرئن، اونون تعبئری سنئن
دوشمنلرئنئن نصئبی اولسون! ۲۰ سنئن
گؤردویون آغاج، بؤیوک و مؤحکم اولان،
باشی گؤیلره چاتان و دونیانین هر طرفئندن
گؤرونَن، ۲۱ یارپاقلاری گؤزل، میوه‌لری چوخ
و هر کس اوچون یمه‌یی اولان، آلتیندا
چؤل حیوانلاری کؤلگه تاپان و بوداقلاریندا
یِرئن قوشلاری یووا قوران ۲۲ آغاج سنسن،
ای پادشاه. سن بؤیویوب مؤحکملَندئن،
عظمتئن آرتیب گؤیلره، حاکئمئیّتئن دونیانین
هر طرفئنه چاتدی. ۲۳ پادشاه یوخودا گؤردو
کی، نظارت ادن موقدّس بئر ملک گؤیلردن
اِنئب ددی: "بو آغاجی کَسئب محو ادئن،
آمّا کؤتویو ائله کؤکلرئنی دمئر و بورونجله
چَنبَرله‌یئب تورپاغین ائچئنده، چؤل اوتلاری
آراسیندا ساخلایین. قوی او، گؤیلرئن شِحی
ائله ائسلانسین و یدّی زامان کِچَنه قدر پایی
چؤلون حیوانلاری ائله اولسون."
۲۴ ای پادشاه، یوخونون یوزومو بودور:
اوجالاردا اولان طرفئندن آغام پادشاهین
ضئدّئنه بو حؤکم گلئب: ۲۵ سن ائنسانلار
آراسیندان قووولاجاقسان، چؤل حیوانلاری
ائله یاشایاجاقسان، سنه اؤکوز کئمی
اوت یِدئره‌جکلر، گؤیلرئن شِحی ائله
ائسلاناجاقسان و یدّی زامان کچه‌جک،
او زاماناجاق کی، سن درک اده‌سن کی،
ائنسان پادشاهلیغی اوستونده اوجالاردا اولان
حؤکمرانلیق ادئر و اونو کئمه ائسته‌سه، اونا
ورئر. ۲۶ آغاجین کؤتویو ائله کؤکلرئنئن
قالماسی باره‌ده اولان فرمانین معناسی بودور
کی، سن گؤیلرئن حؤکمرانلیق اتدئیئنی درک
ادندن سونرا پادشاهلیغین سنه قایتاریلاجاق.
۲۷ بونا گؤره ده ای پادشاه، قوی منئم مصلحتئم
سنه مقبول اولسون: عدالتله رفتار اتمکله
گوناهلاریندان اَل چک، یوخسوللارا مرحمت
اتمکله تقصئرلرئندن اَل چک کی، بلکه
بونونلا سنئن رئفاهینین مودّتی اوزادیلسین.»
۲۸ بوتون بونلار پادشاه نِبوگَدنِصّرئن باشینا
گلدی. ۲۹ اون ائکی آی کِچَندن سونرا
بابئلده‌کی سارایینین دامیندا گَزَن واخت ددی:
۳۰ «مگر بو، بؤیوک بابئل دیئل کی، من اونو
شان-شؤهرتئم اوچون بؤیوک قودرتئمله
پایتخت آدیندا تئکمئشم؟» ۳۱ سؤز پادشاهین
آغزیندان چیخمامیشدی کی، گؤیلردن بئر سَس
گلدی: «ای پادشاه نِبوگَدنِصّر، سنه دیئلئر کی،
پادشاهلیغین اَلئندن آلیندی. ۳۲ سن ائنسانلار

KÖRPÜ Building Bridges with the Word

۱۶:۴ بله بئر عئبارتدن مقصد بلکه ده یدّی ائل دِمک اولسون

آراسیندان قوووْلاجاق، چؤل حیوانلاری ائله
یاشایاجاقسان، سنه اؤکوز کئمی اوت
یدئرده‌جکلر. یدّی زامان کچه‌جک، او قدر کی،
درک اده‌سن کی، ائنسان پادشاهلیغی اوستونده
اوجالاردا اولان حؤکمدارلیق ادئر و اونو کئمه
ائسته‌سه، اونا ورئر.»
۳۳دئیلَن حادئثه‌لر او ساعات نِبوکَدنِصّرئن
باشینا گلدی: او، ائنسانلار آراسیندان قوووْلدو،
اؤکوز کئمی اوت یِمَیه باشلادی و گؤیلرئن
شِحی ائله ائسلاندی. اونون توکو قارتال توکو
کئمی، دیرناغی قوش دیرناغی کئمی اوزاندی.
۳۴«او گونلرئن آخیریندا من نِبوکَدنِصّر
اوزومو گؤیلره توتدوم و عاغلیم باشیما
قاییتدی. اوجالاردا اولان تارینی حمد اتدئم،
ابدی یاشایانی مدح ادئب عئزّتلَندئردئم،
چونکی اونون حؤکمرانلیغی ابدی‌دئر
و پادشاهلیغی نسئلدن نسله داوام ادئر.
۳۵دونیادا یاشایانلارین هامیسی هچ بئر شی
سایییلیر. او هم گؤی قوشونونون، هم ده
دونیادا یاشایانلارین آراسیندا اؤز حؤکمونو
یِرئدئر. اونون اَلئنی ساخلایان و اونا "نه
ادئبسن؟" دئیَن بئر کس ده یوخدور.
۳۶او زامان عاغلیم باشیما گلدی.
پادشاهلیغیمین عئزّتی اوچون جاه‌ـجلالیم
گئنه اؤزومه قاییتدی. موشاوئرلرئم و اعیانلاریم
منی آختاریب تاپدیلار. من گئنه اؤز تختئمه
قاییتدیم و عظمتئم داها دا آرتدی. ۳۷ائندی من
نِبوکَدنِصّر گؤیلرئن پادشاهینا حمد ادئرم و اونو
مدح ادئب عئزّتلَندئرئرَم، چونکی اونون بوتون
ائشلری دوز، یوللاری دا عدالتلی‌دئر و قودرتی
وار کی، کئبئرله گزَنلری آلچالتسین.»

پادشاه بَلشَصّرئن ضئیافتی

۵ پادشاه بَلشَصّر مئن نفر اعیانی اوچون
بؤیوک بئر ضئیافت قوردو و اونلارلا
شراب ائچدی. ۲بَلشَصّر شراب ائچه‌رکَن امر
اتدی کی، آتاسی نِبوکَدنِصّرئن اورشلئمده‌کی
معبددن چیخارتدیغی قیزیل و گوموش
قابلاری گتئرسئنلر و پادشاه، اعیانلاری،
آروادلاری و جارئیه‌لری اونلارلا شراب
ائچسئنلر. ۳او واخت معبددن‌ـتارینین
اورشلئمده اولان اِوئندن چیخاریلمیش قیزیل
قابلار گتئرئلدی. پادشاه، اعیانلاری، آروادلاری
و جارئیه‌لری بونلارلا شراب ائچمه‌یه باشلادیلار.
۴اونلار شراب ائچه‌رَک قیزیل، گوموش،
بورونج، دمئر، آغاج و داش آللاهلارا حمد
اتدئلر.
۵اِله بو آن بئر ائنسان اَلئنئن بارماقلاری
گؤروندو و شامدانین یانیندا پادشاه سارایینین
دووارینین سوواغی اوستونه یازی یازدی.
پادشاه یازان اَلی گؤردو. ۶او واخت پادشاهین
رنگی سولدو و دوشونجه‌لری اونو واهئمه‌یه
سالدی. بِلئنئن عَضَله‌لری ضعئفله‌دی و
دئزلری بئربئرئنه دَیمه‌یه باشلادی. ۷پادشاه
اوجادان قیشقیردی کی، اووسونچولاری،
مونجّئملری و فالچیلاری گتئرسئنلر. بابئلئن
حئکمتلی‌لرئنه بله ددی: «کئم بو یازیلانی منه
اوخویوب معناسینی تشرئح اتسه، اونا ارغوانی
لئباس گِیئندئرئله‌جک، بوینونا قیزیل زنجئر
آسیلاجاق و پادشاهلیقدا اوچونجو آدام
اولاجاق.» ۸پادشاهین بوتون حئکمتلی‌لری
ائچه‌ری گئردئلر، لاکئن یازیلانی نه اوخویا،
نه ده معناسینی پادشاها تشرئح اده بئلدئلر.
۹او واخت پادشاه بَلشَصّر داها چوخ
واهئمه‌یه دوشدو و رنگی سولدو، اعیانلاری
دا حیرته دوشدولر.
۱۰ملکه* پادشاهین و اعیانلارینین سؤزلرئنی
ائشئدئب ضئیافت اوتاغینا گلدی. ملکه بله
ددی: «قوی پادشاه همئشه صاغ اولسون،
فئکئرلرئن سنی واهئمه‌یه سالماسین، رنگئن

۱۰:۵ پادشاهین آناسی

KÖPRÜ Building Bridges with the Word

ده سولماسین. ۱۱ سنئن پادشاهلیغیندا موقدّس
آللاهلارین روحونا مالئک اولان بئر آدام وار.
سنئن آتانین دؤوروندا او ائشیق، فهم و
حئکمت آللاهلارین حئکمتی کئمی اوندا وار
ائدی. آتان پادشاه نِبوگَدنِصّرئن اؤزو، اونو
سحربازلارین، اووسونچولارین، مونجّئملرئن
و فالچیلارین باشچیسی قویموشدو. ۱۲ چونکی
پادشاهین بِلطِشَصّر آدلاندیردیغی بو آدام
یعنی دانیال خارئقولعاده بئر روحا، معرئفته، و
بصئرته صاحئبدئر، یوخولاری تعبئر اتمه‌یه،
موعمّالاری آچماغا و چتئنلئکلری حلّ اتمه‌یه
ده قابئلئیّتی وار. ائندی قوی دانیالی
چاغیرسینلار، او سنه بونون معناسینی تشرئح
اده‌جک.»

۱۳ او واخت دانیالی پادشاهین حوضورونا
گتئردئلر و پادشاه اوندان سوروشدو: «آتام
پادشاهین یهودادان اسئر ادئب گتئردئیی
یهودالی‌لاردان اولان دانیال آیا سنسن؟ ۱۴ من
سنئن حاقّیندا اِشئتمئشم کی، سنده
آللاهلارین روحو وار، ائشیق، فهم و بؤیوک
حئکمت صاحئبی‌سن. ۱۵ باخ، حوضوروما
حئکمتلی‌لر و اووسونچولار گتئرئلدی کی، بو
یازیلانی اوخویوب معناسینی منه آچسینلار،
لاکئن اونلار بونو منه تشرئح اده بئلمه‌دئلر.
۱۶ لاکئن سنئن حاقّیندا اِشئتمئشم کی، تعبئر
ادئب چتئنلئکلری حلّ اده بئلئرسن. اگر
ائندی بو یازیلانی اوخویوب معناسینی تشرئح
اده بئله‌سن، سنه ارغوانی لئباس گِیئندئرئله‌جک،
بوینونا قیزیل زنجئر آسیلاجاق و پادشاهلیقدا
اوچونجو آدام اولاجاقسان.»

۱۷ او واخت دانیال پادشاها جاواب وردی:
«قوی هدئیّه‌لرئن اؤزونه قالسین، پاداشینی دا
آیریسینا ور. آمّا یازیلانی من پادشاها
اوخویوب معناسینی تشرئح اده‌جیم. ۱۸ ای
پادشاه! اوجالاردا اولان تاری سنئن آتان
نِبوگَدنِصّره پادشاهلیق، عظمت، عئزّت و
جاه-جلال ورمئشدی. ۱۹ تارینین اونا وردئیی
عظمته گؤره بوتون خالقلارین، مئلّتلرئن و
دئل‌لرئن آداملاری اوندان قورخوب اسئردئلر.
او ائسته‌دئیی آدامی اؤلدوررَدی، ائسته‌دئیی
آدامی صاغ بوراخاردی، ائسته‌دئیی آدامی
اوجالداردی، ائسته‌دئیی آدامی آلچالداردی.
۲۰ آمّا او زامان کی، اوره‌یی کئبئرله‌نئب روحو
کئبئرله عئنادکار اولدو، پادشاهلیق تختئندن
سالیندی و عئزّتی اَلئندن آلیندی. ۲۱ او،
ائنسانلار آراسیندان قووولدو، آغلی حیوان
آغلینا چِورئلدی و وحشی اِششَکلرله یاشاماغا
باشلادی. اونا اؤکوز کئمی اوت یِدئرئردئلر،
بدنی گؤیلرئن شِحی ائله ائسلانیردی. او قدر
کی، نهایت، درک اتدی کی، اوجالاردا اولان
تاری ائنسان پادشاهلیقلاری اوستونده
حؤکمرانلیق ادئر و کئمی ائسته‌یئر، اونلارا
باشچی قویور. ۲۲ و اونون اؤولادی سن ای
بَلشَصّر، بوتون بونلاری بئلدئیئن حالدا،
گئنه اؤزونو آلچاتمادین، ۲۳ عکسئنه، گؤیلرئن
پروردئگارینین ضئدّئنه کئبئرلَندئن. اونون
معبدئنئن قابلارینی سنئن حوضورونا گتئردئلر
و سن، اعیانلارین، آروادلارین، جارئیه‌لرئن
بونلارلا شراب ائچدئنئز. سن قیزیل-گوموش،
بورونج، دمئر، آغاج و داشدان اولان آللاهلارا
کی، نه گؤرورلر، نه اِشئدئرلر، نه ده آنلاییرلار،
حمد اتدئن. لاکئن او تارینی کی، نفسئن
اونون اَلئنده‌دئر و بوتون طرئقلرئن اونوندور،
عئزّتلَندئرمه‌دئن. ۲۴ بونا گؤره ده اونون
طرفئندن بئر اَل گؤندَرئلئب بو سؤزلری
یازدی. ۲۵ یازیلان سؤزلر بودور: مِنا، مِنا، تِقِل
و پَرسئن.* ۲۶ سؤزلرئن معناسی آمّا بودور:
مِنا-تاری سنئن پادشاهلیق مودّتئنی

۲۵:۵ مِنا ــ آرامی دئلئنده حسابلانمیش و یا مئنا (پول واحئدی)، تِقِل ــ چکئلمئش و یا شِکِل (پول واحئدی)،
پَرسئن ــ بؤلونموش، فارسلار و یا یاریم شِکِل.

KORPU Building Bridges with the World

حسابلاییب و اونا آخیر قویوب؛ ۲۷تِقِل-سن
تَره‌زئده چکئلئبسن و یونگول اولدوغون
بئلئنئب؛ ۲۸پَرسئن-سنئن پادشاهلیغینین
بؤلونه‌رک مادلی‌لارا و فارسلارا ورئلئب.»
۲۹او واخت بَلشَصّرئن امری ائله دانیالا
ارغوانی لئباس گِیئندئردئلر، بوینونا قیزیل
زنجئر آسدیلار و او، پادشاهلیقدا اوچونجو
آدام اعلان اولوندو.
۳۰همئن گجه بابئل پادشاهی بَلشَصّر
اؤلدورولدو. ۳۱آلتمیش ائکی یاشلاردا اولان
مادلی داریوش حاکئمئیّتی اَلئنه آلدی.

دانیال شئرلرله قویودا

۶ داریوشا موناسئب گؤروندو کی،
اؤلکه‌یه باشچیلیق اتمک اوچون
پادشاهلیغینین بوتون اراضئسئنه یوز ائیئرمی
ساتراپ تعیئن اتسئن، ۲و اونلارا اوچ وزئر
باشچیلیق اتسئن. بو ساتراپلار اونلارا حسابات
ورسئنلر، اِله کی، پادشاها زئیان دَیمه‌سئن.
همئن اوچ وزئردن بئری دانیال ائدی. ۳دانیال
باشقا وزئرلردن و ساتراپلاردان یوخاری ائدی،
چونکی اوندا خارئقولعاده بئر روح وار ائدی.
بونا گؤره ده پادشاه قرارا گلمئشدی کی، اونو
بوتون اؤلکه‌یه باشچی قویسون.
۴بله اولاندا، باشقا وزئرلر و ساتراپلار
بئر بهانه آختارماغا باشلادیلار کی، اونونلا
دانیالدان پادشاهلیغین ائداره‌سی حاقّیندا
شئکایت اتسئنلر، آمّا هچ بئر بهانه و تقصئر
تاپا بئلمه‌دئلر، چونکی دانیال صادئق بئر
آدام ائدی و اوندا هچ بئر سهو و یا تقصئر
تاپیلمادی. ۵نهایت، بو آداملار دئدئلر: «بئز
دانیالین ضئدّئنه هچ بئر بهانه تاپمایاجاغیق
مگر بو کی، دانیالین تاریسینین دئنئنده اونون
ضئدّئنه بئر شی تاپاق.»
۶او واخت بو وزئرلر و ساتراپلار بئرله‌شئب
پادشاهین یانینا گلدئلر و اونا بله دئدئلر:
«قوی پادشاه داریوش همئشه صاغ اولسون!
۷اؤلکه‌نئن بوتون وزئرلری، قاییم‌مقاملاری،
ساتراپلاری، موشاوئرلری و والئلری بئرلئکده
راضیلاشدیلار کی، پادشاه بله بئر فرمانی و
قدغن امرئنی صادئر اتسئن: ای پادشاه، اوتوز
گون عرضئنده کئم سندن باشقا بئر آللاها،
یا دا ائنسانا دوعا اتسه، شئرلر اولان قویویا
آتیلسین. ۸ای پادشاه، ائندی بو قدغن امرئنی
ور، ماد و فارس قانونلارینا اَساسن دَیئشئلمَز
و هچ واخت پوزولمایان بو فرمانی ائمضالا.»
۹پادشاه داریوش بله بئر فرمانی و قدغن
امرئنی ائمضالادی.
۱۰دانیال بله بئر فرمانین ائمضالاندیغینی
اؤیرَندئکده اؤز اِوئنه قاییتدی. اونون یوخاری
اوتاغینین اورشلئمه طرف اولان پنجره‌لری
آچیق ائدی. دانیال اوّللر اتدئیی کئمی گونده
اوچ دفه دئزه دوشوب اؤز تاریسینا دوعا
اتدی و اونون قاباغیندا شوکور اتدی. ۱۱او
واخت بو آداملار بئرلئکده اورایا گدئب
دانیالین تاریسینا دوعا اتدئئنی و یالواردیغینی
گؤردولر. ۱۲سونرا گلئب پادشاها اؤز قدغن
امری باره‌ده دئدئلر: «ای پادشاه، مگر سن بله
بئر قدغن امرئنی ائمضالاییبسان کی، اوتوز
گون عرضئنده کئم سندن باشقا بئر آللاها،
یا دا ائنسانا دوعا اتسه، شئرلر اولان قویویا
آتیلسین؟» پادشاه جاواب وردی: «بو قرار
دَیئشئلمَز اولان ماد و فارس قانونلارینا اَساسن
قطعی‌دئر.» ۱۳او واخت اونلار پادشاها دئدئلر:
«ای پادشاه، اسئر اولونموش یهودالی‌لاردان
اولان دانیال نه سنه اهمئیّت ورئر، نه ده
ائمضالادیغین قدغن امرئنه! گونده اوچ دفه
دوعا ادئر.» ۱۴پادشاه بو سؤزلری اشئدنده
چوخ گدَرلَندی و اوره‌یئنده نئیّت اتدی کی،
دانیالی قورتارسین. پادشاه حتّا گونش باتانا
قدر اونو خئلاص اتمه‌یه چالیشدی. ۱۵لاکئن
او آداملار بئرلئکده پادشاهین یانینا گلئب اونا
دئدئلر: «ای پادشاه، بونو بئل کی، ماد و فارس
قانونلارینا گؤره پادشاهین تصدئق اتدئیی

قدغن امری و فرمانی دَیئشئلمز.» ۱۶ بله‌جه
پادشاه امر اتدی و دانیالی گتئرئب شئرلر
اولان قویویا آتدیلار. پادشاه دانیالا بله ددی:
«قوی همئشه قوللوق اتدئیئن تارین سنی
قورتارسین!» ۱۷ سونرا بئر داش گتئرئلئب
قویونون آغزینا قویولدو. پادشاه اؤزونون
مؤهور اوزویو و اعیانلارینین اوزوکلری ائله
داشی مؤهورله‌دی کی، دانیال حاقّیندا هچ
بئر شی دَیئشئلمه‌سئن. ۱۸ سونرا پادشاه اؤز
ساراییینا قاییتدی. گجه‌نی اوروج توتدو،
کِف اوچون اونا هچ بئر شی گتئرئلمه‌دی، و
یوخوسو دا قاچدی.
۱۹ سحر آچیلاندا پادشاه یِرئندن قالخیب
تَله‌سئک شئرلرئن اولدوغو قویویا گتدی.
۲۰ اورایا یاخینلاشاندا، گَدَرلی سَسله دانیالی
چاغیریب ددی: «ای دانیال، وار اولان
تارینین قولو! همئشه قوللوق اتدئیئن تارین
آیا سنی شئرلردن قورتارا بئلدی؟» ۲۱ او
واخت دانیال پادشاها ددی: «قوی پادشاه
همئشه صاغ اولسون! ۲۲ تاریم اؤز مَله‌یئنی
گؤندَرئب شئرلرئن آغزینی باغلادی و اونلار
منه هچ زئیان یتئرمه‌یئبلر، چونکی منئم
تارینین حوضوروندا تقصئرسئز اولدوغوم
بئلئنئب. ای پادشاه، سنئن ده ضئدّئنه هچ
بئر ائش گؤرمه‌مئشم.» ۲۳ او واخت پادشاه
چوخ سِوئندی و امر اتدی کی، دانیالی
قویودان چیخارتسینلار. بله‌جه دانیال قویودان
چیخاریلدی و اونون بدنئنده هچ بئر زَده یوخ
ائدی، چونکی اؤز تاریسینا بِل باغلامیشدی.
۲۴ پادشاه امر اتدی و دانیالا ائتّئهام ووران
آداملار گتئرئلدی. اونلاری، اوشاقلاری و
آروادلاری ائله بئرلئکده شئرلرئن اولدوغو
قویویا آتدیلار. قویونون دئبئنه چاتمامیش
شئرلر اونلاری قاپیب سوموکلرئنی تئکه‌-تئکه
اتدئلر.
۲۵ او زامان داریوش پادشاه بوتون دونیادا
یاشایان خالقلارین، مئلّتلرئن و دئل‌لرئن
آداملارینا بله یازدی: «باریشینیز بول اولسون!
۲۶ فرمان ورئرم کی، بوتون پادشاهلیغیمین
اَراضئسئنده اولان آداملار دانیالین تاریسیندان
قورخوب تئتره‌سئنلر، چونکی او، وار
اولان تاری‌دیر، ابدی اولان اودور، اونون
پادشاهلیغی داغیلماز و حؤکمرانلیغی
ابدی‌دئر. ۲۷ او قورتاریب خئلاص اِدَر،
گؤیلرده و یرده علامتلر، مؤجوزه‌لر گؤرسه‌دَر.
دانیالی شئرلرئن پنجه‌سئندن او قورتاریب.»
۲۸ بله‌جه دانیال داریوشون و فارسلی
کوروشون پادشاهلیغیندا اوغور قازاندی.

دؤرد حیوان رؤیاسی

۷ بابئل پادشاهی بَلشَصّرئن پادشاهلیغینین
بئرئنجی ائلئنده دانیال یاتارکَن بئر
یوخو گؤردو و اونا رؤیالار گلدی. سونرا
یوخونو یازیب مضمونونو قید اتدی. ۲ دانیال
دانیشماغا باشلاییب ددی: من گجه گلن
گؤرونتوده گؤردوم کی، باخ، گؤیلرئن دؤرد
کوله‌یی بؤیوک دهنزئن اوستونده چارپیشیر.
۳ دهنزدن بئربئرئنه اوخشامایان دؤرد بؤیوک
حیوان چیخدی. ۴ بئرئنجئسی شئره بَنزه‌یئردی،
آمّا اونون قارتال قانادلاری وار ائدی. من
باخارکن اونون قانادلاری قوپاریلدی و او
یردن قالدیریلیب ائنسان کئمی آیاق اوسته
قالخدی. اونا ائنسان اوره‌یی ورئلمئشدی.
۵ آیری بئرئسی، ائکئنجی حیوان بئر آیی‌یا
بَنزه‌یئردی. او، بئر یانی طرفه قالدیریلدی.
اونون آغزیندا، دئشلری آراسیندا اوچ قابیرغا
سومویو وار ائدی. اونا بله دیئلدی: «قالخ
چوخلو اَت یِه.» ۶ بوندان سونرا من پلنگه
بَنزه‌ین باشقا بئر حیوان گؤردوم. حیوانین
بِلئنده دؤرد قوش قانادی وار ائدی. اونون
دؤرد باشی وار ائدی و اونا حاکئمئیّت
ورئلمئشدی. ۷ بوندان سونرا من گجه گلن
رؤیالاردا دهشتلی، هیبتلی و چوخ گوجلو
اولان دؤردونجو حیوانی گؤردوم. اونون بؤیوک

دمئر دئشلری وار ائدی. او هر شیی اَزئب
یِدی، قالیقلاری دا آیاقلاری آلتیندا تاپدالادی.
او، قاباقکی حیوانلارین هامیسیندان فرقله‌نئردی
و اون بوینوزو وار ائدی. ۸من بوینوزلاری
دوشونَرکن، اونلارین آراسیندان گئنه کئچئک
بئر بوینوز چیخدی و اوّلکی بوینوزلاردان
اوچو اونون قاباغیندان گؤتورولدو. بو
بوینوزون ائنسان گؤزلری کئمی گؤزلری و
تکبّورله دانیشان آغزی وار ائدی.
۹باخارکَن گؤردوم کی، تختلر قورولدو
و ازلدن وار اولان اؤز تختئنه اوتوردو.
اونون اَینئنده قار کئمی آغ پالتار وار ائدی
و ساچلاری یون کئمی آغاپّاق ائدی. تختی
آلوو دئل‌لری کئمی، چرخلری یانار اود کئمی
ائدی. ۱۰قاباغیندان اودلو چای چیخیب
آخیردی. مئنلرجه مئنلر اونا خئدمت ادئردئلر،
اون مئنلرجه اون مئنلر اونون حوضوروندا
دورموشدولار. محکمه ائجلاسی باشلاندی
و کئتابلار آچیلدی. ۱۱او واخت باخماغا
داوام وردئم، چونکی بوینوزون ددئیی تکبّورلو
سؤزلر منئم دئقّتئمی اؤزونه چکمئشدی.
باخارکن گؤردوم کی، حیوان گؤزلرئمئن قاباغیندا
اؤلدورولدو و بدنی پارچالانیب یانان اودا
آتیلدی. ۱۲هَمچئنئن باشقا حیوانلارین دا
حاکئمئیّتی اَللرئندن آلیندی، آمّا عؤمورلری
موعیّن مودّته قدر اوزادیلدی.
۱۳گجه گلن رؤیالاردا گؤردوم کی، باخ،
ائنسان اوغلونا بَنزَر بئرئسی گؤیون بولودلاری
ائله گلدی. او، ازلدن وار اولانا یاخینلاشدی و
اونون حوضورونا گتئرئلدی. ۱۴اونا حاکئمئیّت،
عئزّت و پادشاهلیق ورئلمئشدی کی، بوتون
خالقلارین، مئلّتلرئن و دئل‌لرئن آداملاری اونا
خئدمت اتسئنلر. اونون حاکئمئیّتی آخیرا
گلمیه‌جک، ابدی حاکئمئیّتدئر. اونون
پادشاهلیغی اصلا یوخ اولمایاجاق.
۱۵من دانیالا گلئنجه، روحوم بدنئمده
پرئشان اولدو و گلن رؤیالار منی واهئمه‌یه
سالدی. ۱۶اورادا دوران آداملاردان بئرئنه
یاخینلاشیب بوتون بو شیلرئن حقئقی معناسی
حاقّیندا سوروشدوم. او آدام بو شیلرئن
معناسینی منه تشرئح ادئب بئلدئردی: ۱۷«بو
دؤرد بؤیوک حیوان یردن قالخان دؤرد
پادشاهلیقدیر. ۱۸سونرا پادشاهلیغی حاق-
تاعالانین موقدّسلری آلاجاقلار، و پادشاهلیغا
ابده‌جک، ابدن ابده‌جک صاحئب اولاجاقلار.»
۱۹او واخت من باشقالاریندان فرقله‌نَن
دؤردونجو حیوان باره‌ده ائسته‌دئم کی، حقئقی
معنانی بئلئم. او، چوخ قورخولو ائدی،
دمئر دئشلری و بورونج دیرناقلاری ائله
اَزئب یِیئردی، قالیقلاری دا آیاقلاری آلتیندا
تاپدالاییردی. ۲۰ائسته‌دئم اونون باشیندا اولان
اون بوینوز حاقّیندا و داها چیخان او
بئری بوینوز حاقّیندا و اوچو اونون قاباغیندا
دوشدویو باره‌ده بئر بئلئم. بو همئن او بوینوز
ائدی کی، گؤزلری و تکبّورله دانیشان آغزی
وار ائدی و گؤرونوشو او بئری بوینوزلاریندان
داها هیبتلی ائدی. ۲۱من باخارکن گؤردوم
کی، بو بوینوز موقدّسلرله موحاربه ادئب
اونلارا قالئب گلدی؛ ۲۲او واختا قدر کی،
ازلدن وار اولان گلدی، حاق-تاعالانین
موقدّسلرئنئن خِیئرئنه حؤکم ورئلدی و
پادشاهلیغا موقدّسلرئن صاحئب اولدوغو
واخت یِتئشدی.
۲۳او بونو بله تشرئح اتدی: «دؤردونجو
حیوان یِر اوزونده اولاجاق دؤردونجو
پادشاهلیقدیر. او بوتون باشقا پادشاهلیقلاردان
فرقلی اولوب بوتون یِر اوزونو اوداجاق و هر
شیی تاپدالاییب اَزه‌جک. ۲۴اون بوینوزون
معناسی بودور کی، بو پادشاهلیقدان اون
پادشاه چیخاجاق. اونلاردان سونرا دا اوّلکئلردن
فرقلی باشقا بئر پادشاه چیخیب اوچ پادشاهی
ییخاجاق. ۲۵حاق-تاعالانین ضئدّئنه سؤزلر
دئیه‌جک و حاق-تاعالانین موقدّسلرئنی ذلئل
اده‌جک. دوشونه‌جک کی، حتّا مؤوسوملری و

قانونلاری دا دَیئشسئن. اونلار بئر زامان، ائکی
زامان و یاریم زامان عرضئنده* اونا تسلئم
ادئله‌جک. ۲۶ لاکئن سونرا محکمه قورولاجاق
و اونون حاکئمئیّتی اَلئندن آلیناجاق، ابدئلئک
محو اولوب یوخ اولاجاقدیر. ۲۷ پادشاهلیق،
حاکئمئیّت و گؤیلرئن آلتینداکی بوتون
پادشاهلیقلارین عظمتی حاق-تاعالانین
موقدّس خالقینا ورئله‌جک. اونون پادشاهلیغی
ابدی پادشاهلیق اولاجاق و بوتون حاکئمئیّتلر
اونا قوللوق ادئب ائطاعت اده‌جک.»
۲۸ بورادا سؤز بئتئر. من دانیالا گلئنجه،
دوشونجه‌لرئم منی واهئمه‌یه سالدی و
رنگئم آتدی. لاکئن بو سؤزلری اوره‌یئمده
ساخلادیم.

قوچ و کِچی رؤیاسی

۸ اوّل منه گلن رؤیادان سونرا، بَلشَصّر
پادشاهین حؤکمدارلیغینین اوچونجو
ائلئنده من دانیالا باشقا بئر رؤیا گلدی.
۲ رؤیادا اؤزومو عِیلام وئلایتئنئن شوشَن
قالاسیندا گؤردوم. همئن رؤیادا من «اولَی»
کانالینین کناریندا دایانمیشدیم. ۳ باشیمی
قالدیریب گؤردوم کی، کانالین کناریندا بئر
قوچ دوروب. اونون ائکی بوینوزو وار ائدی.
بوینوزلارینین هر ائکئسی اوزون ائدی،
بئری او بئرئسئندن اوزون ائدی و اوزون
اولان سونرادان چیخدی. ۴ من گؤردوم کی،
بو قوچ قربه، شئمالا و جنوبا طرف بوینوز
وورور. هچ بئر حیوان اونون قاباغیندا دورا
بئلمئردی و اونون اَلئندن قورتاران یوخ ائدی.
او ائسته‌دئیئنی اتدی و اؤزونو بؤیوک اتدی.
۵ من بو باره‌ده دوشونَرکَن، قربدن بئر اِرکَک
کِچی گلدی. اونون گؤزلری آراسیندا گؤزه
چارپان بئر بوینوزو وار ائدی. او، آیاغی یِره
توخونمادان، بوتون یِر اوزونو کچدی. ۶ او،
کانالین کناریندا دوردوغونو گؤردویوم ائکی
بوینوزلو اولان قوچون یانینا گلدی و بؤیوک
حئدّتله اونون اوستونه یوگوردو. ۷ من گؤردوم
کی، او قیضه گلئب قوچا هوجوم اتدی و
قوچو ووروب ائکی بوینوزونو قیردی. قوچدا
اونون قاباغیندا دورماغا قووّت یوخ ائدی. او،
قوچو یِره ییخیب تاپدالادی. قوچو اونون
اَلئندن قورتاران یوخ ائدی. ۸ سونرا کِچی
چوخ بؤیودو، لاکئن قووّتلی زامانیندا بؤیوک
بوینوزو قیریلدی. اونون عوضئنه گؤزه چارپان
دؤرد بوینوز چیخدی کی، گؤیون دؤرد یِلئنئن
طرفئنه یؤنَلمئشدی.
۹ اونلارین بئرئندن باشقا بئر کئچئک
بوینوز چیخیب جنوبا، شرقه و گؤزل
اؤلکه‌یه* طرف چوخ اوزاندی. ۱۰ او حتّا
گؤی قوشونونا قدر اوزاندی بو قوشونون
و اولدوزلارین بئر حئصّه‌سئنی یِره سالیب
تاپدالادی. ۱۱ حتّا بو قوشونون باشچیسینا
قدر اؤزونو اوجالتدی. اونون دائمی یاندیرما
قوربانی دایاندیریلدی و موقدّس مکانی یِره
ییخیلدی. ۱۲ عاصئلئک اوزوندن بو قوشون
و دائمی یاندیرما قوربانی کئچئک بوینوزا
تسلئم اولوندو. او، حقئقتی یِره چیرپیب،
اتدئیی هر ائشده اوغور قازاندی. ۱۳ من
بئر موقدّسئن سَسئنی اشئتدئم و باشقا بئر
موقدّس، دانیشانا ددی: «دائمی یاندیرما
قوربانی باره‌ده اولان رؤیا نه واختا قدر
اوزانیر، هم ده وئرانه‌لئک گتئرن عاصئلئک
حاقّیندا اولان رؤیا نه قدر چکئر؟ موقدّس
یِرئن و قوشونون تاپدالانماسینا نه واختا
قدر ائجازه ورئله‌جک؟» ۱۴ سونرا منه ددی:
«۲۳۰۰ آخشام و سحر کِچَنه قدر. اوندان
سونرا موقدّس یِر برپا اولوناجاق.»

۲۵:۷ بله بئر عئبارتدن مقصد بلکه ده اوچ ائل یاریم دِمک اولسون.
۹:۸ گؤزل اؤلکه ــ ائسرائیل اؤلکه‌سی نظرده توتولور.

۱۵من دانیال بو گؤرونتونو گؤرنده ائسته‌دئم
کی، اونون معناسینی بئلئم. بو زامان قاباغیمدا
ائنسان گؤرونوشونده اولان بئر نفر دایاندی.
۱۶من اوله‌ی کانالیندان بئر ائنسان سَسی
اشئتدئم. او نئدا ادئب دِدی: «ای جبرائیل، بو
گؤرونتونو اونا باشا سال.» ۱۷او، دایاندیغیم
یِره یاخینلاشدی. یانیما چاتاندا، من دهشته
دوشوب اوزو اوسته ییخیلدیم. لاکئن او منه
دِدی: «ای بشر اوغلو، بئل کی، بو رؤیا آخیر
زامانا عاییددیر.» ۱۸او منئمله دانیشدیغی
واخت، اوزو اوسته ییخیلیب درئن یوخویا
گتدئم. آمّا او منه توخونوب منی آیاق اوسته
قالدیردی ۱۹و دِدی: «باخ، سنه بئلدئرئرم کی،
تارینین نهایت زامانینین قضب گونلرئنده نه
باش وره‌جک. چونکی رؤیا آخیر زامانین
موعیّن واختینا عاییددیر.
۲۰گؤردویون ائکی بوینوزلو قوچ، ماد
و فارس پادشاهلاری‌دیر. ۲۱توکلو اِرکَک
کِچی ده یونان پادشاهی‌دیر، اونون گؤزلری
آراسیندا اولان بؤیوک بوینوز، بئرئنجی
پادشاهدیر. ۲۲قیریلان بوینوزون یرئنه چیخان
دؤرد بوینوز، او مئلّتدن چیخاجاق دؤرد
پادشاهلیغی تمثیل ادئر. لاکئن اونلار بئرئنجی
پادشاه قدر گوجلو اولمایاجاقلار. ۲۳اونلارین
حاکئمئیّتئنئن آخیرئندا، او زامان کی، عاصئلر
حدلرئندن آشیبلار، بئر پادشاه چیخاجاق کی،
حیاسیزلیقدا و حئیله‌گرلئکده ماهئردئر. ۲۴او
چوخ گوجلَنه‌جک، آمّا اؤز گوجو ائله یوخ!
عجایئب داغینتی‌لار عمله گتئره‌جک، اتدئیی
هر ائشده اوغور قازاناجاق، ائگئد آداملاری
و موقدّس آداملاری قیراجاق. ۲۵اؤز
حئیله‌گرلئیی ائله مکرلی ائشلرئنده اوغور
قازاناجاق و اوره‌یئنده اؤزونه کئبئرلَنه‌جک.
ائخطار ورمه‌دن چوخلو آدامی هلاک اده‌جک.
باشچیلار باشچیسینا ضئدّ چیخاجاق، آمّا
ائنسان اَلی دَیمه‌دن محو اولاجاق. ۲۶آخشام
و سحر باره‌ده سنه گؤرسدئلَن بو رؤیا
حقئقتدئر. آنجاق سن بو گؤرونتونو مؤهورله،
چونکی او، اوزاق دؤوره عاییددیر.»
۲۷او واخت من دانیال طاقتدن دوشدوم و
بئر نِچه گون ناخوش اولدوم. سونرا قالخیب
پادشاهین ائشلری ائله مشغول اولماغا
باشلادیم. لاکئن من بو رؤیادان حیرت ائچئنده
ائدئم و اونو باشا دوشموردوم.

دانیالین اؤز خالقی اوچون دوعاسی

۹ ماد طایفاسیندان اَخشوِروشون اوغلو
داریوشون پادشاهلیغینین بئرئنجی
ائلی ائدی. او، کَلدانئلر اوستونه پادشاه
قویولموشدو. ۲اونون پادشاهلیغینین بئرئنجی
ائلئنده، من دانیال، کئتابلاردان اورشلئمئن
وئران قالاجاغینین نِچه ائل چکه‌جیئنی
اؤیرَندئم کی، ربّئن سؤزو اونو اِرمیا پیغمبره
آشکار اتمئشدی؛ یعنی یتمئش ائل.
۳من پروردئگار تارییا اوز توتدوم، چول
گِیئب کوله اوتوردوم، اوروج توتاراق دوعا و
یالواریشلا اونو آختاردیم. ۴تاریم ربّه دوعا
اتدئم و اِعتئراف اده‌رک دِدئم:
«سنه دوعا ادئرم، ای بؤیوک و زَهملی
پروردئگار تاری! سن، سنی سِوَنلر و امرلرئنه
عمل ادنلر اوچون عهدئنه صادئق قالیب
محبّت گؤرسدئرسن. ۵بئز گوناه و خاطا
اتمئشئک، پئسلئک ادئب سنه عاصی اولموشوق.
سنئن امرلرئندن و حؤکملرئندن اوز
دؤندَرمئشئک. ۶بئز سنئن پیغمبرلرئنه کی،
سنئن آدینلا پادشاهلاریمیزا، باشچیلاریمیزا،
آتالاریمیزا و اؤلکه‌نئن بوتون خالقینا
دانیشیردیلار، قولاق آسمامیشیق. ۷ای
پروردئگار، صالحلئک سنه عاییددیر، لاکئن
بئزه بو گونکو کئمی اوز قارالیغی! بو اوز
قارالیغی، یهودا آداملارینا، اورشلئمده
یاشایانلارا و بوتون اوزاقدا و یاخیندا اولان
ائسرائیللی‌لره عاییددیر کی، سن اونلاری سنه
اتدئکلری خائنلئک اوزوندن بوتون اؤلکه‌لرده

اسئر اتدئن. ۸ یارب، بئزئم، پادشاهلاریمیزین،
باشچیلاریمیزین و آتالاریمیزین اوزو قارادیر،
چونکی سنئن ضئدّئنه گوناه اتمئشئک.
۹ مرحمت و باغیشلاماق پروردئگار تاریمیزا
عاییددیر، چونکی بئز اونون ضئدّئنه عوصیان
اتمئشئک. ۱۰ تاریمیز ربّئن سؤزونه قولاق
آسمامیشیق، اؤز قوللاری پیغمبرلر واسئطه‌سی‌ائله
بئزه وردئیی قانونلارینا عمل اتمه‌مئشئک.
۱۱ بوتون ائسرايئللی‌لر سنئن قانونونو پوزوب
آزدیلار، سنئن سؤزونه قولاق آسمادیلار. بونا
گؤره ده سن آند ائچدئیئن لعنتی کی، تارینین
قولو موسانین قانونوندا یازیلمیشدی، باشیمیزا
یاغدیردین، چونکی اونون ضئدّئنه گوناه
اتمئشئک. ۱۲ او دا باشیمیزا بؤیوک بلا
گتئره‌رک بئزئم و حؤکم ادن حاکئملرئمئزئن
ضئدّئنه دِدئیی سؤزلری یرئنه يتئردی، چونکی
اورشلئمه گلن بلا گؤیلر آلتیندا اولان هچ بئر
یره گلمه‌یئب. ۱۳ موسانین قانونوندا یازیلدیغی
کئمی بوتون بو بلا باشیمیزا گلدی؛ آمّا حله
ده تاریمیز ربّئن ائلطئفاتینی آختارمامیشیق
کی، تقصئرلرئمئزدن دؤنَک و اونون حقئقتئنی
درک اِدَک. ۱۴ رب ده حاضیرلادیغی بو بلانی
باشیمیزا گتئردی. چونکی تاریمیز رب اتدئیی
بوتون ائشلرئنده صالحدئر، و بئز اونون سَسئنه
قولاق آسمامیشیق. ۱۵ ای تاریمیز پروردئگار،
سن اؤز خالقینی مئصئر تورپاغیندان قووّتلی
اَلئنله چیخارتدین و بو گونه قدر اؤزون
اوچون بئر آد قازاندین! آمّا بئز گوناه
ائشلَتدئک، پئسلئک اتدئک. ۱۶ ای پروردئگار،
بوتون صالحلئئنه گؤره سنه یالواریرام، قیض
و قضبئنی اؤز شهرئن اورشلئمدن، موقدّس
داغیندان دؤندَر. چونکی بئزئم گوناهلاریمیزدان
و آتالاریمیزین تقصئرلرئندن اؤتری اورشلئم
و سنئن خالقین بوتون اطراف خالقلار
آراسیندا روسوای اولدو. ۱۷ ای تاریمیز، ائندی
قولونون دوعاسینی و یالواریشلارینی اشئت.
ای پروردئگار، اؤز آدینین خاطئرئنه ائشیقلی
اوزونو وئران اولان موقدّس مکانینا طرف
چوئر. ۱۸ ای تاریم، قولاق وریب اشئت،
گؤزونو آچیب بئزئم وئرانلیقلاریمیزی و
سنئن آدینلا چاغیریلان شهری گؤر. چونکی
اؤز صالحلئئمئزه گؤره یوخ، سنئن بؤیوک
مرحمتئنه گؤره یالواریشلاریمیزی سنئن
حوضورونا تقدئم ادئرئک. ۱۹ ای پروردئگار،
اشئت، ای پروردئگار، باغیشلا، ای پروردئگار،
دئقّت ات و حرکته گل. ای تاریم، اؤز آدینین
خاطئری اوچون یوباتما، چونکی شهرئن و
خالقین سنئن آدینلا چاغیریلیر.»

یتمئش هفته باره‌ده وحی

۲۰ من حله دانیشیب دوعادا اؤزومون و
خالقیم ائسرايئلئن گوناهلارینی اعتئراف
اده‌رک تاریمین موقدّس داغی اوچون
یالواریشیمی تاریم ربّه تقدئم ادئردئم کی،
۲۱ حله دوعا اِدَرکَن، اوّل گؤرونتوده گؤردویوم
آدام ـ جبرائیل ـ آخشام قوربانی وریلَن
واخت جلد اوچاراق یانیما گلدی. ۲۲ او منی
باشا سالدی و منئمله دانیشیب ددی: «ای
دانیال! ائندی من گلدئم کی، سنه بصئرت
و فهم ورئم. ۲۳ سنئن دوعانین باشلانیشیندا
تاری جاواب وردی و من ده گلدئم کی، اونو
سنه چاتدیریم، چونکی تاری سنی چوخ
سِوئر. بونا گؤره ائندی سؤزوم باره‌ده دوشون
و رؤیانی بئل.
۲۴ سنئن خالقین و موقدّس شهرئن اوچون
یتمئش هفته* تعیئن اولونوب کی، عاصئلئک
بئتسئن، گوناه آخیرا چاتدیریلسین، تقصئرلر
اوچون کفّاره وریلسئن، ابدی صالحلئک
گتئریلسئن، رؤیا و نبئلئک مؤهورلَنسئن،
لاپ موقدّس یِر مسح ادئلسئن. ۲۵ بونو بئل

۲۴:۹ بو آیه‌ده هفته دِمگَدن احتئمال وره‌رک مقصد یدّی گون یوخ، یدّی ائلدئر.

KCPPL Building Bridges with the Word

و آنلا: اورشلئمی برپا ادئب تئکمک اوچون
ورئلَن فرمانین چیخماسیندان مسح اولونموش
حؤکمدارا قدر، یدّی هفته و آلتمیش ائکی
هفته اولاجاق. اورشلئم تزه‌دن کوچه‌لر و
خندقله تئکئله‌جک، آمّا بو چتئن واختلاردا
اولاجاق. ۲۶ آلتمیش ائکی هفته‌دن سونرا مسح
اولونان هلاک اولاجاق، آمّا بو اؤزو اوچون
اولمایاجاق.* گله‌جک حؤکمدارین خالقی،
شهری و موقدّس یری وئران اده‌جک. اونون
آخیری سل کئمی اولاجاق. موحاربه آخیرا
قدر داوام اده‌جک. وئرانه‌لئکلر اولاجاغینا قرار
ورئلئب. ۲۷ او، بئر هفته عرضئنده چوخلاری
ائله عهد باغلایاجاق، آمّا هفته‌نئن اورتاسیندا
قوربانلا تقدئمی دایاندیراجاق. ائیرنجلرئن
قانادی اوستونده وئرانه‌لئک گتئرن گله‌جک.
او زاماناجاق کی، تعیئن ادئلمئش عاقبتی
وئرانه‌لئک گتئره‌نئن باشینا تؤکولسون.»

دانیالا مَله‌یئن گؤرونمه‌سی

۱۰ فارس پادشاهی کوروشون
حؤکمدارلیغینین اوچونجو
ائلئنده بِلطِشَصّر آدلانان دانیالا بئر وحی
گلدی. بو وحی حقئقی ائدی و بؤیوک بئر
ساواشدان سؤز ادئردی. او بو وحیی باشا
دوشدو و رؤیا باره‌ده فهمی وار ائدی.
۲ او گونلر من دانیال اوچ هفته یاس
توتدوم. ۳ اوچ هفته قورتارانا قدر، من دادلی
یمک یِمه‌دئم، اَت و شراب دئلئمه دَیمه‌دی و
هچ بئر عطئرلی یاغ سورتمه‌دئم.
۴ بئرئنجی آیین ائیئرمی دؤردونجو گونو
من بؤیوک چای دَجله‌نئن کنارینده ائدئم.
۵ باشیمی قالدیریب گؤردوم کی، کتان پالتار
گِیئنمئش، بِلی خالئص قیزیللا قورشانان بئر
نفر وار. ۶ اونون بدنی زبرجد کئمی، اوزو
شئمشه‌یه بَنزه‌ر، گؤزلری یانار مشعل‌لر کئمی،
قوللاری و آیاقلاری جئلالنمیش بورونج
کئمی ائشیلداییردی، اونون دانیشیغینین سَسی
بؤیوک بئر جاماعات گورولتوسو کئمی ائدی.
۷ فقط من دانیال بو رؤیانی گؤردوم، منئمله
بئرلئکده اولان آداملار بونو گؤرمه‌دئلر.
آنجاق اونلارین آراسینا اِله ولوله دوشدو کی،
گئزلَنمک اوچون قاچدیلار. ۸ من تک قالدیم.
بو بؤیوک رؤیانی گؤرنده مَنده قووّت
قالمادی، رنگئم برک آتدی و طاقتدن
دوشدوم. ۹ من اونون دانیشیق سَسئنی اشئتدئم.
دانیشیق سَسئنی اشئدنده درئن یوخویا گتدئم
و اوزو اوسته دوشوب یِره اوزاندیم. ۱۰ بو
واخت منه بئر اَل توخوندو و منی اَللرئمله
دئزلرئمئن اوستونه قویدو. ۱۱ او منه ددی:
«ای چوخ سِوئلَن دانیال! سنه دِدئیئم سؤزلری
درک ات و آیاغا قالخ، چونکی ائندی سنئن
یانینا گؤندَرئلمئشم.» او بو سؤزلری دئیَنده،
من تئتره‌یه‌رک آیاغا قالخدیم. ۱۲ سونرا منه
ددی: «قورخما، دانیال! اوره‌یئنی فهم قازانماغا
قویدوغون ائلک گوندن، تارینین حوضوروندا
اؤزونو باشی‌آشاغی اتدئیئن ائلک گوندن
سؤزلرئن اِشئدئلئب و من سنئن سؤزلرئنه
گؤره گلمئشم. ۱۳ لاکئن فارس اؤلکه‌سئنئن
رئیسی ائیئرمی بئر گون منئم ضئدّئمه
دایاندی. لاکئن باش رئیسلردن بئری اولان
مئکایئل کؤمه‌یئمه گلدی، چونکی من اورادا
فارس اؤلکه‌سئنئن رئیسلری ائله بئرلئکده
قالمیشدیم. ۱۴ ائندی گلدئم کی، گله‌جکده
خالقینین باشینا نه گله‌جئیئنی سنه باشا سالیم،
چونکی بو رؤیا گله‌جک دؤوره عاییددیر.»
۱۵ او بله سؤزلر دئیَرکَن من اوزو اوسته
یِره ییخیلدیم و دئلئم توتولدو. ۱۶ بو واخت
بشر اؤولادلارینا بَنزه‌ین بئر نفر دوداقلاریما
توخوندو. او واخت آغزیمی آچیب دانیشماغا
باشلادیم و قاباغیمدا دورانا ددئم: «ای آغام،

۲۶:۹ و یا اونون هچ بئر شیی اولمایاجاق

KÖPRÜ Building Bridges with the Word

بو رؤیایا گؤره عذاب ائچئنده قرق اولموشام
و طاقتئم قالماییب. ۱۷ من قولون آغاملا نجه
دانیشا بئلهرم؟ چونکی مَنده هچ گوج
قالماییب، جانیمدا آرتیق هچ نفس یوخدور.»
۱۸ او واخت ائنسان بَنزهیئشئنده اولان همئن
شخص گئنه منه توخونوب گوج وردی. ۱۹ او
ددی: «ای چوخ سِوئلَن، قورخما، سنه آراملیق
اولسون، قووّتلی اول، جسور اول!» او منئمله
دانیشاندا، من قووّت تاپیب ددئم: «ای آغام،
دانیش، چونکی سن منه گوج وردئن.» ۲۰ او
ددی: «آیا بئلئرسن کی، سنئن یانینا نئیه
گلمئشم؟ ائندی من قاییدیرام کی، فارس
رئیسی ائله موبارئزه اِدئم. من گدئنجه یونان
رئیسی گلهجک. ۲۱ آنجاق اوّلجه من حقئقت
کئتابیندا یازیلمیش شیلری سنه بئلدئرهجیم.
اونلارین ضئدّئنه اولان موبارئزهده منه
کؤمکچی اولان هچ کس یوخدور، مگر سئنئن
رئیسئن مئکایئل.

۱۱ من مادلی داریوشون پادشاهلیغینین
بئرئنجی ائلئنده، اونون یانیندا
قالدیم کی، اونو تشوئق اِدئب اونا قووّت ورئم.

شئمال و جنوب پادشاهلاری

۲ ائندی حقئقتی سنه بئلدئرهجیم: فارس
اؤلکهسئنده داها اوچ پادشاه اولاجاق.
دؤردونجوسونون هامیسیندان چوخ وار-
دؤولتی اولاجاق. وار-دؤولتئنئن وسئلهسی
ائله قووّتلَنَنده، هامینی یونان پادشاهلیغینین
ضئدّئنه قالدیراجاق. ۳ سونرا گوجلو بئر پادشاه
گلهجک و چوخ قودرتله حؤکمدارلیق ادئب
و اؤز ائستهدئیئنی ادهجک. ۴ لاکئن اونون
گلدئیی آن، پادشاهلیغی داغیلیب گؤیلرئن
دؤرد کولهیئنئن سمتئنه بؤلونهجک، اونون
نسلئنه کچمیهجک و اونون حؤکمرانلیغی
کئمی، گوجلو اولمایاجاق. چونکی اونون
پادشاهلیغی داغیلاجاق و نسلئندن اولمایان
آداملارا قالاجاق.
۵ سونرا جنوب پادشاهی* گوجلَنهجک،
لاکئن رئیسلرئندن بئری اوندان داها گوجلو
اولاجاق. او حؤکمرانلیق ادهجک و قودرتلی
حؤکمدار اولاجاق. ۶ بئر نِچه ائلدن سونرا
اونلار بئربئرلرئنه قوشولاجاقلار. جنوب
پادشاهینین قیزی شئمال پادشاهینین* یانینا
گدهجک کی، صولح سازئشی باغلاسین. آمّا
بو آرواد گوجونو ساخلایا بئلمیهجک. شئمال
پادشاهینین عؤمرو ده، حاکئمئیّتی ده اوزون
سورمهیهجک. آرواد، اونونلا همراه اولانلار،
و اونا آتالیق ادن آتاسی، و اونا دایاق اولان
تسلئم ادئلهجک. ۷ آروادین نسلئندن بئری
جنوب پادشاهینین یرئنه کچهجک. او، شئمال
پادشاهینین قوشونونا هوجوم ادئب اونون
قالاسینا گئرهجک. اونلارلا ووروشوب قالئب
گلهجک. ۸ حتّا اونلارین آللاهلارینی، تؤکمه
بوتلرئنی قئیمتلی قیزیل و گوموش قابلاری
ائله بئرلئکده مئصئره چکئب آپاراجاق. بئر
نچه ائل عرضئنده شئمال پادشاهینی راحات
بوراخاجاق. ۹ سونرا او دا جنوب پادشاهینین
اؤلکهسئنه هوجوم ادهجک، و اؤز تورپاغینا
قاییداجاق.
۱۰ سونرا شئمال پادشاهینین اوغوللاری
موحارئبهیه حاضیرلانیب چوخلو قوشون
ییغاجاقلار. قوشون سل کئمی گلئب کچهجک
و ائرهلئلهیهرَک جنوب پادشاهینین قالاسینا
هوجوم ادهجک. ۱۱ جنوب پادشاهی قضبلهنئب
چیخاجاق و اونونلا یعنی شئمال پادشاهی
ائله ووروشاجاق. او دا بؤیوک بئر قوشون
چیخارداجاق، لاکئن بو قوشون جنوب پادشاهینا
تسلئم ادئلهجک. ۱۲ قوشون مغلوب اولاندا،

5:11 یعنی مئصئر پادشاهی
6:11 یعنی سورئیه پادشاهی

KÖPRÜ Building Bridges with the Word

جنوب پادشاهینین اوره‌یی کئبئرله‌نئب، اون
مئنلره آدامی هلاک اده‌جک، آمّا قَلَبه‌سی اوزون
سورمه‌یه‌جک. ۱۳ چونکی شئمال پادشاهی
قاییدیب اوّلکئنندن داها بؤیوک قوشون
چیخارداجاق و بئر نِچه ائلدن سونرا تام
سئلاحلانمیش بؤیوک بئر قوشونلا گله‌جک.
۱۴ او زامان بئر چوخو جنوب پادشاهینین
ضئدّئنه چیخاجاق. سنئن خالقیندان قولو-
زورلولار آیاغا قالخاجاقلار کی، رؤیانی
یرئنه یتئرسئنلر، لاکئن اوغور قازانمایاجاقلار.
۱۵ شئمال پادشاهی گله‌جک و حاصارلارا
تورپاق ییغاراق، تپه‌لر دوزَلدئب قالالی شهری
آلاجاق. جنوبون قووّه‌لری اونون قاباغیندا تاب
گتئرمیه‌جک، لاپ سِچمه قوشونو دا موقاوئمت
گؤرسده بئلمیه‌جک. ۱۶ اونا هوجوم گتئرن
شئمال پادشاهی ائسته‌دئیئنی اده‌جک و هچ
کس اونون قاباغیندا دورا بئلمیه‌جک. گؤزل
اؤلکه‌ده* قالاجاق و اورانی وئران اتمک
قودرتی اونون اَلئنده اولاجاق.
۱۷ شئمال پادشاهی قرارا آلاجاق کی،
اؤلکه‌سئنئن بوتون قووّه‌لری ائله بئرلئکده
گلسئن. او صولح سازئشئنئن شرطلرئنی
تکلئف ادئب یرئنه یتئره‌جک. جنوب
پادشاهلیغینی محو اتمک اوچون اونا
آروادلارین قیزینی وره‌جک، آمّا حئیله‌سی
باش توتمایاجاق و اونا کؤمک اولمایاجاق.
۱۸ سونرا نظرئنی ساحئل اؤلکه‌لرئنه چِوئره‌جک
و اونلارین چوخونو آلاجاق. لاکئن بئر سرکرده
اونون اتدئیی حقارته آخیر قویاجاق، دوغرودان
دا، حقارتئنی اؤز باشینا گتئره‌جک. ۱۹ سونرا
نظرئنی اؤز اؤلکه‌سئنئن قالالارینا طرف
چِوئره‌جک. لاکئن بودره‌یئب ییخیلاجاق و
اوندان بئر اثر قالمایاجاق. ۲۰ اونون یرئنه
کِچَن پادشاه، پادشاهلیغین شؤوکتی اوچون،
اؤز خراج ییغانینی گؤندره‌جک، آمّا بئر نچه
گون عرضئنده او دا قضبسئز و ساواشسیز
ییخیلاجاق.
۲۱ اونون یرئنه نامرد بئر آدام کچه‌جک کی،
پادشاهلیق حؤرمتی اونا ورئلمه‌یه‌جک. او
اَمئن-آمانلیق زامانیندا گلئب یالتاقلیقلا
حاکئمئیّتی قصب اده‌جک. ۲۲ قوشونلار اونون
قاباغیندان سوپورولوب داغیلاجاق، حتّا عهدئن
رئیسی بِله. ۲۳ اونونلا ائتّئفاق باغلاندیقدان
سونرا، او حئیله ائشله‌ده‌جک و گلئب کئچئک
بئر عئدّه ائله گوج قازاناجاق. ۲۴ او اَمئن-
آمانلیق زامانیندا لاپ وارلی تورپاقلارا
گله‌جک و آتالارینین و بابالارینین گؤرمه‌دئیی
ائشلری گؤره‌جک. تالانی، قارت اولونموشو،
و مال-دؤولتی آداملارینا پایلایاجاق و قالالارا
هوجوم اتمک اوچون نئیّتلر قوراجاق. لاکئن
بو، اوزون سورمه‌یه‌جک.
۲۵ سونرا گوج و جسارت ییغیب بؤیوک
بئر قوشونلا جنوب پادشاهینین ضئدّئنه
چیخاجاق. جنوب پادشاهی دا بؤیوک و
چوخ گوجلو بئر قوشونلا دؤیوشه گئره‌جک،
آمّا موقاوئمت گؤرسده بئلمیه‌جک، چونکی
اونون ضئدّئنه قصد قوراجاقلار. ۲۶ حتّا
اونونلا بئر سوفره‌ده اوتورانلار اونو محو
اده‌جکلر. قوشونو سوپوروله‌جک و چوخلو
تلفات اولاجاقدیر. ۲۷ بو پادشاهلارین
هر ائکئسئنئن ده اوره‌یی پئسلئک اتمه‌یه
چکئله‌جک و بئر سوفره آرخاسیندا یالان
دانیشاجاقلار. لاکئن هچ بئر شی باش
توتمایاجاق، چونکی اونلارین آخیری موعیّن
واختدا اولاجاق.
۲۸ شئمال پادشاهی بؤیوک ثروتله اؤز
اؤلکه‌سئنه قاییداجاق، لاکئن اوره‌یی موقدّس
عهدئن ضئدّئنه چکئله‌جک. ائسته‌دئیئنی
ادئب اؤز اؤلکه‌سئنه دؤنه‌جک. ۲۹ موعیّن بئر
واخت گئنه جنوبا گله‌جک، آمّا بو واخت

۱۶:۱۱ ائسرائیل اؤلکه‌سی نظرده توتولور

قاباقکی کئمی اولمایاجاق. ۳۰کئتّئم* گمئلری
اونـون ضئدّئنه گلهجک و او، روحـدان
دوشوب گری دؤنهجک. قضبلهنئب موقدّس
عهده ضئدّ چیخاجاق و گئنه موقدّس عهدی
بوراخانلارلا یاخشی رفتار ادهجک. ۳۱اونون
گؤندَردئیی قوشونلار قالخیب قالانی، موقدّس
مکانی نجئسلَیهجک، دائمی یاندیرما قوربانینی
دایاندیراجاق و وئرانهلئک گتئرن ائیرنج شیی
قویاجاقلار. ۳۲او، عهده خیانت ادنلری
یالتاقلیقلا یولدان آزدیراجاق، لاکئن اؤز
تاریسینی تانییان خالق قووّتلهنئب عمله
گئرهجک. ۳۳خالقین آغیلّی آداملاری، چوخونا
فهم ورهجکلر، لاکئن بئر مودّت قیلینجلا
اؤلدورولهجکلر، یاندیریلاجاقلار، اسئر
دوشهجکلر و قارت ادئلهجکلر. ۳۴اونلار
مغلوب اولاندا، اونلارا بئر آز کؤمک ادئلهجک،
آمّا چوخ آدام رئیاکارجاسینا اونلارا قوشولاجاق.
۳۵آغیلّی آداملاردان بعضئسی هلاک اولاجاق
کی، قالانلاری آخیر زامانا قدر خالئصلهشئب
تمئزلهنسئن و لکهسئز اولسون. چونکی آخیر
زامان گئنه ده موعیّن واختدا اولاجاق.
۳۶پادشاه، ائستهدئیئنی ادهجک، کئبئرلهنئب
اؤزونو بوتون آللاهلاردان یوخاری سایاجاق،
آللاهلارین تاریسینین ضئدّئنه، چوخ یاوا
دانیشاجاق و تارینین قضبی تامامـلایاناجاق
اوغور قازاناجاق، چونکی موعیّن ادئلَن شی
یرئنه یتئشمهلیدئر. ۳۷هچ بئر آللاها احتئرام
گؤرسدمیهجک، نه اؤز آتالارینین آللاهلارینا،
نه آروادلارین سِودئیئنه، نه ده هر هانسی
بئر تارییا. چونکی اؤزونو بوتون آللاهلاردان
یوخاری سایاجاق. ۳۸آنجاق اونون عوضئنه
قالالار آللاهینی عئزّتلَندئرهجک؛ آتالارینین
تانیمادیغی بئر آللاهی. او بو آللاهی قیزیل،
گوموش، قئیمتلی داشلار و گؤزل اشیالارلا
عئزّتلَندئرهجک. ۳۹او، یاد بئر آللاها بِل
باغلاماقلا لاپ گوجلو قالالارا هوجوم
ادهجک. اونو قبول ادنلری حدّئندن آرتیق
عئزّتلَندئرهجک و اونلاری چوخلو آداملارا
باشچی قویاجاق و اؤلکهنی اوجرت اولاراق
اونلارین آراسیندا بؤلوشدورهجک.
۴۰آمّا آخیر زاماندا جنوب پادشاهی اونونلا
ووروشاجاق. شئمال پادشاهی اؤز دؤیوش
عارابالاری، آتلیلاری و چوخلو گمئلری ائله
طوفان کئمی اونون اوستونه هوجوم چکهجک،
موختلئف اؤلکهلری ائستئلا ادهجک و
اونلاردان سل کئمی کچهجک. ۴۱گؤزل
اؤلکهیه ده گئرهجک. چوخلو اؤلکه ائشغال
اولوناجاق، لاکئن اِدوم، موآب و عَمّونلولارین
باشچیلاری اونون اَلئندن قورتاراجاقدیر.
۴۲او، باشقا اؤلکهلره ضربه ووراجاق،
مئصئر اؤلکهسی ده خئلاص اولا بئلمیهجک.
۴۳مئصئرئن قیزیل-گوموش خزئنهلرئنی و
بوتون ثروتلرئنی اَله کچئرهجک. لئبیالیلار
و کوشلولار دا اونا تابع اولاجاقلار. ۴۴لاکئن
شرقدن و شئمالدان گلن خبرلر اونو ناراحات
ادهجک. بؤیوک حئدّتله یولا دوشهجک کی،
بئر چوخلارینی اؤلدوروب محو اتسئن.
۴۵اؤز پادشاه چادیرلارینی دهنزله گؤزل
موقدّس داغین آراسیندا قوراجاق. آنجاق
اونون عاقئبَتی چاتاجاق و هچ کس اونا
کؤمک اده بئلمیهجک.

آخیر زامان

۱۲ او دؤورده سنئن خالقینی قورویان
باش ملک مئکایئل قالخاجاق و
اِله بئر عذابلی دؤور گلهجک کی، هچ مئلّتئن
یاراناندان او واختا قدر بِلهسی اولماییب.
لاکئن او دؤورده سنئن خالقیندان کئتابدا آدی

۳۰:۱۱ کئتّئم ــ دار معنادا قئبرئس جزئرهسی، گِنئش معنادا آمّا آرالیق دهنزی خالقلاری، خصوصی ائله روملولار نظرده توتولور.

یازیلمیش اولان هر کس خئلاص اولاجاق. ۲ توروپاغین آلتیندا یاتانلارین چوخو ابدی حیات اوچون، لاکئن بعضئسی ابدی خجالت و روسوایچیلیق اوچون اویاناجاق. ۳ آغیلّی آداملار گؤی قوبّه‌سئنئن پاریلتیسی کئمی، چوخونو صالحلئیه دؤندَرَنلر ده اولدوزلار کئمی ابدی و دائم پارلایاجاقلار. ۴ آنجاق، سن ای دانیال، آخیر زامانا قدر بو سؤزلری سئرّ ساخلا و بو کئتابی مؤهورله؛ چوخ آدام اؤزونو اورا-بورا ووراجاق و بئلئک آرتاجاق.»

۵ او واخت من دانیال گؤردوم کی، باشقا ائکی آدام، بئری چایین بو تاییندا، او بئری ده چایین او تاییندا دوروب. ۶ بئری چایین سولاری اوستونده اولان کتان گِیئنمئش آداما ددی: «بو عجایئب حادئثه‌لرئن باشا گلمه‌سی نه قدر زامان آلاجاق؟» ۷ من اشئتدئم کی، چایین سولاری اوستونده اولان کتان گِیئنمئش آدام صاغ و سول اَلئنی گؤیه قالدیریب، ابدی یاشایانین آدینا آند ائچدی: «بئر زامان، ائکی زامان و یاریم زامان* کچه‌جک، موقدّس خالقین گوجو کامئل آرادان گِدندن سونرا بوتون بونلار قورتاراجاق.»

۸ من بونو اشئتدئم، آمّا باشا دوشمه‌یئب سوروشدوم: «ای آغام، بس بونلارین نتئجه‌سی نه اولاجاق؟» ۹ او جاواب وردی: «گت، ای دانیال. چونکی بو سؤزلر آخیر زامانا قدر سئرّ اولاجاق و مؤهورلو قالاجاقدیر. ۱۰ چوخلاری پاکلانیب لکه‌سئز و خالئص اولاجاق، آمّا پئس آداملار شر ائشلرئندن دؤنمه‌یه‌جکلر. پئس آداملاردان هچ بئری بو سؤزلری باشا دوشمه‌یه‌جک، لاکئن آغیلّی آداملار باشا دوشه‌جکلر. ۱۱ دائمی یاندیرما قوربانلارینین دایاندیریلدیغی و وئرانه‌لئک گتئرن ائیرنج شیئن قویولدوغو واختدان مئن ائکی یوز دوخسان گون کچه‌جک. ۱۲ خوش او آدامین حالینا کی، گؤزله‌یئر و مئن اوچ یوز اوتوز بش گونه یِتئشئر! ۱۳ آمّا سنه گلئنجه، سن اؤز یولونا آخیراجاق داوام ات. سن راحاتینا قوووشاجاقسان و گئنه قالخاجاقسان کی، آخئرت گونو قئسمتئنی آلاسان.»

۷:۱۲ بو عئبارتدن بلکه ده مقصد «اوچ ائل یاریم» دِمَکدئر.

Korpu Building Bridges with the Word